

LITURGIA

(skratky pred liturgickými textami znamenajú: K = kňaz ,

D = diakon, Ľ = ľud, Č = čítajúci, "čtec"):

D: Požehnaj, vladyka.

K: Blahoslavený Boh náš stále, teraz i vždy i na veky vekov. Amiň.

D: Kráľu nebeský, Utešiteľu, Duchu pravdy, ktorý si všade a všetko naplňaš, Poklad dobra a Darca života, príď a prebývaj v nás, a očisť nás od každej poškrvny, a spas, Dobrotivý, naše duše.

D: Svätý Bože, svätý Mocný, svätý Nesmrteľný, zmiluj sa nad nami. 3x

D: Sláva Otcu i Synu i Svätému Duchu i teraz i vždy i na veky vekov. Amiň.

D: Najsvätejšia Trojica, zmiluj sa nad nami. Pane, očisť naše hriechy. Vládca, odpusť naše neprávosti; Svätý, navštív a vylieč naše nemoci, pre meno Tvoje.

D: Pane, zmiluj sa. 3x

D: Sláva Otcu i Synu i Svätému Duchu i teraz i vždy i na veky vekov. Amiň.

D: Otče náš, ktorý si na nebesiach, posväť sa meno Tvoje, príď Kráľovstvo Tvoje, buď vôľa Tvoja ako na nebi, tak i na zemi. Chlieb náš každodenný daj nám dnes, a odpusť nám naše viny, ako aj my odpúšťame svojim vinníkom. A nedopusť na nás pokušenie, ale zbav nás zlého.

K: Lebo Tvoje je Kráľovstvo i moc a sláva, Otca i Syna i Svätého Ducha, teraz i vždy i na veky vekov. Amiň.

Ďalej spoločne vyslovujú tropáre (tropár je krátka oslavná pieseň sviatku) sv. Jána Damaského:

K/D: Zmiluj sa nad nami, Pane! Zmiluj sa nad nami, lebo my hriešnici iné východisko nemáme, než modlitbu Tebe, Vládci predniest'. Zmiluj sa nad nami.

K/D: Sláva Otcu i Synu i Svätému Duchu.

K/D: Pane, zmiluj sa nad nami, lebo v Teba dúfame. Nehnevaj sa na nás, ani nepamätaj na neprávosti naše, ale i teraz zhladni na nás dobrotivo a zbav nás nepriateľov našich. Lebo Ty si Boh náš, a my ľud Tvoj, všetci sme dielom rúk Tvojich a meno Tvoje vzývame.

K/D: I teraz i vždy i na veky vekov. Amiň.

K/D: Bránu milosrdenstva otvor nám, blahoslavená Bohorodička, aby sme dúfajúc v Teba nezahynuli, ale boli Tebou oslobodení od nešťastia, lebo Ty si záchrana rodu kresťanského.

Potom pristupujú k ikone Christa, bozkajú ju a hovoria:

K/D: Prečistému obrazu Tvojmu klaniame sa, Dobrotivý, prosiac o odpustenie hriechov našich, Christe Bože, lebo si bol ochotný vystúpiť telom na kríž, aby si vyslobodil z moci nepriateľa tých, ktorých si stvoril. Preto s vďakou k Tebe voláme: radosťou naplnil si všetko prichodiac na svet zachrániť ho, Spasiteľu náš.

Potom bozkávajú ikonu Bohorodičky a hovoria tropár:

K/D: Sťa prameň milosrdenstva, Bohorodička, učiň nás hodnými milosti a zhladni na ľud hriešny, ako vždy ukáž svoju moc: Raduj sa! - v teba dúfajúci voláme s radosťou, ako kedysi Gabriel, arcivojvoda beztelesných síl.

Kňaz skloní hlavu a hovorí:

K: Pane, vystri svoju ruku z výsosti svojho svätého príbytku a posilni ma pre Tvoju nadchádzajúcu službu, aby som bez odsúdenia predstúpil pred Tvoj bázeň vzbudzujúci prestol a vykonal nekrvavú obeť. Lebo Tvoja je moc i sláva na veky vekov. Amiň.

Potom sa ukláňajú smerom k ľuďom a vstupujú do oltárnej časti, hovoriac:

K/D: Vojdem do domu Tvojho, pokloním sa v bázni pred chrámom Tvojím svätým, Pane! Prived' ma k pravde svojej, a kvôli nepriateľom mojim usmerni cestu moju pred Tebou! Lebo v ich ústach niet pravdy, ich srdce je márnivé, ich hrdlo je otvorený hrob a svojím jazykom ľstivo hovoria. Odsúd' ich, Bože, aby zanechali svoje úmysly. Kvôli množstvu ich hanebností ich zažeň, lebo sa Ti postavili na odpor, Pane. A nech sa radujú všetci, ktorí v Teba dúfajú; naveky nech sa radujú a Ty sa v nich usídli. A nech sa tí, ktorí milujú Tvoje meno, Tebou chvália, lebo Ty, Pane, žehnáš spravodlivého, pretože si nás korunoval štítom priazne.

Po vstupe do svätyne sa trikrát ukláňajú pred prestolom a bozkávajú sväté Evanjelium a prestol. Potom berú do rúk sticháre a opäť sa trikrát ukláňajú smerom k východu a hovoria:

K/D: Bože, očisť ma hriešneho a zmiluj sa nado mnou. 3x

Potom diakon, ktorý drží v pravej ruke stichár s orárom, prístupuje ku kňazovi, ukloní sa a hovorí:

D:Požehnaj, vladyka, stichár s orárom.

Kňaz žehná diakonské rúcho a hovorí:

K:Blahoslavený Boh náš, stále, teraz i vždy i na veky vekov.

Diakon odchádza na jednu stranu svätyne a oblieka sa do stichára, modliac sa:

D: Zaraduje sa moja duša v Pánovi, lebo ma zaodel rúchom spásy a obliekol plášťom radosti. Ozdobil ma vencom sťa ženícha, a ako nevestu ozdobil okrasami.

Potom bozkáva orár a dáva si ho na ľavé rameno. Nato si nasadzuje na ruky narukávnice a pri pravej hovorí:

D: Pane, Tvoja pravica sa mocou preslávila. Ruka Tvoja pravá, Pane, rozdrvila nepriateľa a veľkosťou slávy Tvojej zotrel si nepriateľov.

Pri ľavej narukávnicí zasa hovorí:

D: Tvoje ruky ma stvorili a učinili, urob ma chápaným, a osvojím si Tvoje príkazy.

Po oblečení diakon odchádza k žertvenníku, aby začal s prípravou svätých nádob. Svätý diskos kladie na ľavú stranu a svätú čašu na pravú.

Keď sa oblieka kňaz, najprv berie do ľavej ruky stichár a trikrát sa ukláňa k východu, žehná ho a hovorí:

K: Blahoslavený Boh náš, stále, teraz i vždy i na veky vekov. Amiň.

Oblieka si stichár a hovorí:

K: Zaraduje sa moja duša v Pánovi, lebo ma zaodel rúchom spásy a obliekol plášťom radosti. Ozdobil ma vencom sťa ženícha, a ako nevestu ozdobil okrasami.

Potom berie epitrachil, žehná ho, oblieka si ho a hovorí:

K: *Blahoslavený Boh, ktorý vylieva svoju blahodat' na kňazov svojich ako myrhu na hlavu stekajúcu na bradu, bradu Áronovi, stekajúcu na okraj jeho rúcha.*

Potom si oblieka pás (pojas), hovoriac:

K: Blahoslavený Boh, ktorý ma opasuje silou a nepoškvrnenou robí moju cestu, robí mi nohy sťa jelenie a stavia ma na výšiny.

Pri oblekaní narukávnic hovorí to isté, čo diakon. Pri pravej: **Desníca Tvoją** (L., a ľavej: **Rúci Tvoji...**

Potom si kňaz oblieka nabaderník (ak má právo nosiť ho), žehná ho a bozkáva, hovoriac:

K: Hrdina, pripáš si svoj meč na bok svojou krásou a dobrotou; Vykroč vpred, prospievaj a vládni pre pravdu, pokoru a spravodlivosť a tvoja pravica ťa neobyčajne povedie stále, teraz i vždy i na veky vekov. Amiň.

Nakoniec kňaz berie felon, žehná ho, bozkáva, oblieka a hovorí:

K: Pane, Tvoji kňazi sa oblečú do spravodlivosti a Tvoji verní sa budú tešiť v radošti stále, teraz i vždy i na veky vekov. Amiň.

Po oblečení si kňaz spolu s diakonom umývajú ruky, hovoriac:

K/D: Pane, v nevinnosti si umyjem svoje ruky a obídem Tvoj oltár, aby som začul hlas Tvojej sily a rozprával o všetkých Tvojich divoch. Pane, zamiloval som si nádheru Tvojho domu a miesto, kde prebýva Tvoja sláva. Nezahub moju dušu s hriešnikmi, ani môj život s krvilačnikmi, v rukách ktorých je neprávosť a pravica ich naplnená hrabivosťou. Pane, mňa, chodiaceho v prostote, zachráň a zmiluj sa nado mnou. Moja noha stojí na rovnej ceste; v chráme Ti blahorečím, Pane.

Po umytí rúk sa kňaz s diakonom trikrát ukláňajú pred žertvenníkom a obaja hovoria:

K/D: Bože, očisť ma hriešneho a zmiluj sa nado mnou. 3x

K: Spod kliatby zákona vykúpil si nás prečistou krvou svojou. Nechal si sa na kríž pribiť a prebodnúť kopijou, aby ľudstvo získalo nesmrteľnosť. Spasiteľu náš, sláva Tebe!

D: Požehnaj, vladyka.

K: Blahoslavený Boh náš, stále, teraz i vždy i na veky vekov.

D: Amiň.

Kňaz berie do ľavej ruky prosforu a do pravej kopiju (obetný nôž), ktorou trikrát žehná zhora opečiatkovanú prosforu a hovorí:

K: Na pamiatku Pána a Boha a nášho Spasiteľa Isusa Christa. 3x

Kňaz nadrezuje prosforu z pravej strany a hovorí:

K: *Ako jahňa je vedený na zabitie.*

Pri nadrezávaní z ľavej strany pokračuje:

K: Neotvára svoje ústa ako neporušený baránok, ktorý mlčí pred tým, kto ho strihá.

Potom nadrezuje prosforu z hornej strany, hovoriac:

K: V jeho pokore sa berie jeho súd.

Nakoniec pri nadrezávaní dolnej časti hovorí:

K: *Kto vypovie jeho rod?*

Pred každým nadrezávaním diakon s orárom v ruke hovorí:

D: K Pánovi pomodlime sa.

Po nadrezaní prosfory zo všetkých štyroch strán diakon hovorí:

D: Vezmi, vladyka.

Kňaz z pravej strany prosfory podrezáva nadrezanú prosforu, aby sa z nej dala vybrať prostredná opečiatkovaná časť, ktorá predstavuje obetného Baránka (Ahnca). Pri tomto vyberaní hovorí:

K: *Lebo vzatý je zo zeme život Jeho.*

Potom kladie Baránka na diskos (pečaťou dole), načo diakon hovorí:

D: *Obetuj, vladyka.*

Kňaz nato nadrezuje Baránka pozdĺžne i priečne (na spôsob kríža) a hovorí:

K: Obetuje sa Baránok Boží, snímajúci hriech sveta, za život a spásu sveta.

D: Prebodni, vladyka.

Kňaz obracia Baránka tak, aby bola pečať na vrchu a kopijou ho prebodáva so slovami:

K: Jeden z vojakov Mu prebodol kopijou bok, odkiaľ hneď vyšla krv a voda. A ten, ktorý to videl, svedčil, a jeho svedectvo je pravdivé.

Po príprave Baránka nasleduje príprava eucharistickej čaše a to tak, že sa do nej vlieva víno a voda. Diakon berie do pravej ruky nádobu s vínom, do ľavej nádobu s vodou a hovorí:

D: Požehnaj, vladyka, sväté spojenie.

Kňaz žehná vodu a víno a hovorí:

K: Blahoslavené spojenie svätostí Tvojich stále, teraz i vždy i na veky vekov. Amiň.

Požehnané víno a vodu vlieva diakon do čaše. Kňaz potom berie do ruky druhú prosforu, vyberá z nej čiastočku a hovorí:

K: Na česť a pamiatku preblahoslavenej našej Vládkyne, Bohorodičky a vždy Panny Márie. Na jej príhovory, Pane, prijmi túto obeť na svoj nebeský obetný oltár.

Vybranú čiastočku kladie kňaz vedľa Baránka, po jeho pravej strane a hovorí:

K: Postavila sa Kráľovná po Tvojej pravici, okrášlená prekrásnym zlatým odevom.

Kňaz berie tretiu prosforu a hovorí:

K: Čestného a slávneho proroka, Predchodcu a Krstiteľa Jána.

Vyberá z nej prvú čiastočku a kladie ju vedľa Baránka, po jeho ľavej strane. Potom hovorí:

K: Slávnych svätých prorokov: Mojžiša a Árona, Eliáša a Elizea, Dávida a Jesseho, troch svätých mládencov, proroka Daniela a všetkých svätých prorokov.

Vyberá druhú čiastočku z tretej prosfory a kladie ju pod predchádzajúcu čiastočku. A ďalej hovorí:

K: Slávnych svätých a všade oslavovaných apoštolov Petra a Pavla i všetkých ostatných svätých apoštolov.

Vyberá tretiu čiastočku a kladie ju pod druhú z tej istej prosfory. Potom hovorí:

K: Našich svätých otcov hierarchov: Bazila Veľkého, Gregora Bohoslovca a Jána Zlatoústeho, Atanáza a Cyrila, Mikuláša Myrského, Michala Kyjevského, Petra a Alexeja, Jonáša a Filipa moskovských, novgorodského biskupa Nikitu, rostovského biskupa Leontija a všetkých svätých hierarchov.

Vyberá štvrtú čiastočku z tretej prosfory a kladie ju vedľa prvej. Potom hovorí:

K: Svätého apoštola, prvomučeníka a arcidiakona Štefana, veľkých svätých mučeníkov: Demetra, Juraja, Teodora Týrskeho, Teodora Stratilata a všetkých svätých mučeníkov ako aj mučenice: Teklu, Barboru, Kyriakiu, Eutýmiu, Paraskevu, Katarínu a všetky sväté mučenice.

Vyberá piatu čiastočku a kladie ju pod predchádzajúcu v druhom stĺpci a pokračuje:

K: Našich ctihodných a bohonosných otcov: Antonija, Eutýmija, Sávu, Onufrija, Atanáza Atosského, Antonija a Teodozija Pečerských, Sergeja Radonežského, Barlaáma Chutynského a všetkých ctihodných otcov a ctihodné matky: Pelagiu, Teodoziu, Anastáziu, Eupraxiu, Feuroniu, Teodoliu, Eufrosinu, Máriu Egyptskú a všetky sväté ctihodné matky.

Vyberá šiestu čiastočku z tretej prosfory a kladie ju pod predchádzajúcu. Potom hovorí:

K: Svätých a nezištných divotvorcov: Kozmu a Damiána, Cýra a Jána, Pantelejmona a Jermolaja a všetkých svätých nezištných.

Vyberá siedmu čiastočku a kladie ju vedľa štvrtej čiastočky ako prvú v treťom stĺpci a pokračuje:

K: Svätých a spravodlivých Božích predkov Joachýma a Annu a svätého (ktorému je zasvätený chrám a ktorému je zasvätený deň), svätých apoštolom rovných Metoda a Cyrila, slovanských učiteľov, sväté apoštolomrovné knieža Rastislava, sväté veľké, apoštolomrovné knieža Vladimíra a všetkých svätých, na príhovory ktorých, Bože, nás navštív.

Vyberá z prosfory ôsmu čiastočku a kladie ju pod predchádzajúcu. Potom hovorí:

K: Nášho svätého otca Jána Zlatoústeho, arcibiskupa carihradského.

Po týchto slovách vyberá z tretej prosfory poslednú deviatu čiastočku a kladie ju pod ôsmu na spodok tretieho stĺpca. Potom berie do rúk štvrtú prosforu, pričom hovorí:

K: *Vládca Ľudomilný, rozpomeň sa na všetkých pravoslávnych biskupov, na nášho blaženého metropolitu (meno) a nášho preosvieteného biskupa (meno eparchiálneho biskupa), dôstojné kňazstvo, v Christovi diakonstvo a všetko duchovenstvo, (v monastieri meno archimandritu alebo igumena), na našich bratov a spoluslúžiacich, kňazov, diakonov a všetkých našich bratov, ktorých si, predobry Vládca, povolal do svojho spoločenstva svojím milosrdenstvom.*

Kňaz vyberá čiastočku a kladie ju pod Baránka ako prvú v rade za živých. Potom tu kňaz spomína biskupa, ktorý ho vysvätil, ak to nie je eparchiálny biskup, alebo ak to nie je biskup, ktorý už nežije. Ďalej tu kňaz spomína vlasť, jej predstaviteľov, vojsko, zakladateľov chrámu, prípadne dobrodincov a členov farnosti, ako aj členov svojej rodiny a známych. Zakaždým vyberá zo štvrtej prosfory jednu čiastočku a kladie ju povedľa seba v rade za živých, pričom hovorí:

K: Pane, rozpomeň sa na (meno).

Potom berie kňaz piatu prosforu a hovorí:

K: *Na pamiatku a za odpustenie hriechov svätejších pravoslávnych patriarchov a blažených zbožných zakladateľov tohto svätého chrámu (v monastieri hovorí: tohto svätého monastiera).*

Vyberá z piatej prosfory čiastočku a kladie ju ako prvú zľava v druhom rade pod Baránkom pod predchádzajúci tzv. rad za živých. Potom tu spomína biskupa, ktorý ho vysvätil, ak už nie je medzi živými, prípadne zosnulých veriacich známych, príbuzných a pod. Aj tu zakaždým vyberá z piatej prosfory čiastočku, ktorú kladie vedľa predchádzajúcej v druhom, tzv. rade za mŕtvych, pričom hovorí:

K: Pane, rozpomeň sa na dušu Tvojho zosnulého služobníka (meno).

Nakoniec tu spomína všetkých zosnulých všeobecne:

K: Pane, rozpomeň sa aj na všetkých našich pravoslávnych bratov, ktorí zosnuli v nádeji vo vzkriesenie do večného života a Tvojho spoločenstva, Ľudomilný Pane.

Vyberá poslednú čiastočku z piatej prosfory a kladie ju na koniec druhého radu. Potom berie opäť štvrtú prosforu a vyberá z nej čiastočku za seba, ktorú kladie na koniec prvého radu a pritom hovorí:

K: *Pane, rozpomeň sa i na mňa nedôstojného a odpusť mi všetky hriechy, úmyselné i neúmyselné.*

Po vybratí čiastočiek berie diakon kadidlo a hovorí kňazovi:

D: *Vladyka, požehnaj kadidlo. K Pánovi pomodlime sa.*

K: Christe Bože náš, prinášame Ti kadidlo ako ľubeznú duchovnú vôňu. Prijmúc ho na svoj nebeský obetný oltár, zošli nám milosť svojho Presvätého Ducha.

D: K Pánovi pomodlime sa.

Kňaz okadí hviezdicu, kladie ju na diskos nad Baránka a ostatné čiastočky a hovorí:

K: Keď prišla hviezda, zastala nad miestom, kde bolo Dieťa.

D: K Pánovi pomodlime sa.

Kňaz okadí prvé pokrývadlo, pokrýva ním diskos a hovorí:

K: Pán kraľuje, priodel sa velebou. Pán sa priodel a opásal silou. Upevnil svet, aby sa neklátil. Tvoj trón stojí od počiatku, Ty si od večnosti. Pozdvihujúc rieky, Pane, pozdvihujúc rieky hlas svoj, berú svoj hukot zo zvuku mnohých vôd. Neobyčajná je morská hĺbka, neobyčajnejší je Hospodín na výsosti. Veľmi presvedčivé sú Tvoje svedectvá. Domu Tvojmu, Pane, patrí úcta na večné časy.

D: K Pánovi pomodlime sa. Prikry, vladyka.

Kňaz berie druhé pokrývadlo, kadí ho, pokrýva čašu a hovorí:

K: Christe, Tvoja cnosť pokryla nebesá a zem je plná Tvojej chvály.

D: K Pánovi pomodlime sa. Prikry, vladyka.

Nakoniec kňaz berie tretie, najväčšie pokrývadlo, tzv. "aer" alebo "vozduch", kadí ho, pokrýva ním diskos aj čašu a pritom hovorí:

K: Prikry nás záštitou svojich krídiel a zažen od nás každého nepriateľa a útočníka. Pane, v pokoji zachovaj náš život, zmiluj sa nad nami a nad mojím svetom a spas duše naše, lebo si dobrý a ľudomilný.

Potom kňaz preberá od diakona kadidlo, kadí prinášané dary a trikrát hovorí:

K: Blahoslavený Boh náš, ktorému sa takto zaľúbilo, sláva Tebe. 3x

Diakon zakaždým odpovedá:

D: **Stále, teraz i vždy i na veky vekov. Amiň.**

Kňaz i diakon sa trikrát ukláňajú a diakon hovorí:

D: **Za predložené čestné dary k Pánovi pomodlime sa.**

Na to kňaz prednáša modlitbu za prinášané dary:

K: Bože, Bože náš, ktorý si zoslal nebeský chlieb, pokrm celému svetu, Pána nášho a Boha Isusa Christa, Spasiteľa, Vykupiteľa a Dobrodinca, žehnajúceho a posväcujúceho nás, sám požehnaj tento prínos a prijmi ho na svoj nebeský obetný oltár. Ty, dobrý a ľudomilný, rozpomeň sa na prinášajúcich ho a na tých, za ktorých je prinesený. A nás neodsúdene zachovaj v posvätnom vykonávaní Tvojich božských Tajomstiev, aby sa svätilo a oslavovalo najčestnejšie a veľkolepé meno Tvoje, Otca i Syna i Svätého Ducha, teraz i vždy i na veky vekov. Amiň.

Nasleduje záverečný odpust proskomídie:

K: Sláva Tebe, Christe Bože, nádej naša, sláva Tebe.

D: **Sláva Otcu i Synu i Svätému Duchu, teraz i vždy i na veky vekov. Amiň. Pane zmiluj sa. 3x Požehnaj.**

K: Vstavší z mŕtvych Christos pravý Boh náš, na príhovory svojej Prečistej Matky, nášho svätého otca Jána Zlatoústeho, arcibiskupa carihradského a všetkých svätých, nech sa zmiluje nad nami a spasí nás ako dobrý a ľudomilný.

(Ak nie je nedeľa, úvod "Vstavší z mŕtvych" sa vynecháva.)

D: **Amiň.**

Liturgia katechumenov

Liturgia katechumenov sa začína počiatočným kadením chrámu a končí sa ekteniou za katechumenov.

Po odpuste na proskomídiu kadí diakon pripravené obetné dary. Potom obchádza a kadí prestol, pričom potichu hovorí:

D: V hrobe s telom, v pekle s dušou ako Boh, v raji s lotrom, a tiež na tróne bol si, Christe, s Otcom i s Duchom, všetko naplňujúc neopísateľne.

Ďalej diakon kadí celú oltárnu časť i celý chrám, a pritom sa modlí:

D: Zmiluj sa, Bože, nado mnou, podľa milosrdenstva svojho, znič podľa množstva zľutovaní svojich neprávosť moju! Od previnenia môjho naskrze ma umy a očisti ma z hriechu môjho. Veď ja sám vedomý som si neprávosti svojej a hriech môj stále je predi mnou. Jediné proti Tebe samému som zhrešil a napáchal som, čo je v očiach Tvojich zlé, aby si sa spravodlivým ukázal vo výroku svojom, nestranný v súde svojom. Hľa, vo vine som sa zrodil, a v hriechu počala ma moja mať! Hľa, Ty máš zaľúbenie v srdci úprimnom a múdrosti ma učíš vo vnútri! Pokrop ma yzopom, a budem čistý, umy ma a stanem sa belším ako sneh! Daj, aby som radosť počul a veselosť, nech zaplesajú kosti, ktoré si Ty skrušil! Od hriechov mojich odvráť svoju tvár a všetky viny moje znič! Mne, srdce čisté, Bože, stvor a obnov vo vnútri mojom ducha pevného! Spreď tváre svojej neodvrhuj ma a neodním mi Ducha svojho Svätého! Navráť mi radosť spásy svojej a posilni ma duchom veľkomyselným! Vyučím cestám Tvojim nešľachetníkov a hriešnici sa k Tebe obrátia. Od krvnej viny oslobod' ma, Bože, Spasiteľu môj, aby jazyk môj jásal zo spravodlivosti Tvojej. Otvor mi, Pane, pery moje a moje ústa budú chválu Tvoju hlásať! Veď nemáš zaľúbenie na žertve, a keby som dal obeť zápalnú, Ty neprijal by si. Duch skrúšený je, Bože, obeta moja, Ty nepohrdneš, Bože, srdcom skrúšeným a uponíženým. Nakladaj dobrotivo, Pane, so Sionom v blaho vôli svojej, aby si nanovo zbudoval múry Jeruzalema! Potom Ty prijmeš riadne obety, zápalné obety a žertvy celostné, potom budú Ti na oltári Tvojom obetovať junce.

Po pokadení chrámu sa diakon vracia do oltárnej časti, kde znovu pokadí prestol a kňaza. Potom kadidlo odkladá a pristupuje ku kňazovi pred prestol. Tu sa spoločne trikrát ukláňajú a potichu hovoria:

K/D: Kráľu nebeský, Utešiteľu, Duchu pravdy, ktorý si všade a všetko naplňaš, Poklad dobra a Darca života, príď a prebývaj v nás, a očisť nás od každej poškvvrny, a spas, Dobrotivý, naše duše. 3x

K/D: Sláva na výsostiach Bohu a na zemi pokoj, v ľud'och (Božie) zaľúbenie. 2x

K/D: Pane, otvor moje pery a moje ústa budú zvestovať Tvoju chválu.

Kňaz bozkáva sv. Evanjelium a diakon prestol Potom diakon skláňa svoju hlavu ku kňazovi. Drží pritom orár tromi prstami pravej ruky a hovorí:

D: Je čas slúžiť Pánovi, vladyka, požehnaj.

Kňaz ho žehná a hovorí:

K: *Blahoslavený Boh náš stále, teraz i vždy i na veky vekov.*

D: *Pomodli sa za mňa, vladyka svätý.*

K: Nech Pán riadi tvoje kroky.

D: Rozpomeň sa na mňa, vladyka svätý.

K: Nech sa na teba rozpomenie Pán Boh vo svojom Kráľovstve stále, teraz i vždy i na veky vekov.

D: Amiň.

Keď sa diakon uklonil, vychádza z oltárnej časti severnými dverami. Postaví sa na zvyčajné miesto pred svätými dverami, trikrát sa ukláňa a potichu hovorí:

D: Pane, otvor moje pery a moje ústa budú zvestovať Tvoju chválu. 3x

Potom diakon hovorí nahlas:

D: Požehnaj, vladyka.

Nato kňaz stojací pred prestolom berie do rúk sv. Evanjelium, robí ním kríž nad antiminsom (antimins je látka so zobrazením ukladania Isusa Christa do hrobu a so všíťou čiastočkou ostatkov svätých mučeníkov) a zvoláva:

K: Požehnané je Kráľovstvo Otca i Syna i Svätého Ducha, teraz i vždy i na veky vekov.

E: Amiň.

Kňaz kladie Evanjelium naspäť na antimins na prestole a bozkáva Evanjelium i prestol. Liturgia pokračuje pokojnou (mirnou) ekteniou. Ektenia je taký spôsob modlitby, pri ktorom slúžiaci (biskup, kňaz alebo diakon) prednáša určité prosby, na ktoré prítomný ľud odpovedá stručným potvrdením alebo súhlasom s týmito prosbami, ako Hospodi, pomiluj (Pane, zmiluj sa), Podaj, Hospodi (Daj, Pane), Tebi, Hospodi (Tebe, Pane), Amiň (Amiň). Slovenské preklady tu uvedených odpovedí ľudu už v ďalšom texte, kvôli ich častému opakovaniu, nebudeme uvádzať.

D: V pokoji k Pánovi pomodlime sa.

E: Pane, zmiluj sa

D: Za pokoj z výsosti a spásu našich duší, k Pánovi pomodlime sa.

E: Pane, zmiluj sa

D: Za pokoj celého sveta, za blaho svätých Božích Cirkví a zjednotenie všetkých, k Pánovi pomodlime sa.

E: Pane, zmiluj sa

D: Za tento svätý chrám a za tých, ktorí doň s vierou, zbožnosťou a bázňou Božou vchádzajú, k Pánovi pomodlime sa.

E: Pane, zmiluj sa

D: Za blaženého metropolitu (meno) a preosvieteného biskupa (meno), za dôstojné kňazstvo, diakonstvo v Christovi, za celé duchovenstvo a ľud, k Pánovi pomodlime sa.

E: Pane, zmiluj sa

D: Za našu vlasť, jej predstaviteľov a vojsko, k Pánovi modlime sa.

E: Pane, zmiluj sa

D: Za toto mesto (alebo za obec túto, alebo za svätý kláštor tento) i za všetky mestá a krajiny i za tých, ktorí v nich s vierou žijú, k Pánovi pomodlime sa.

E: Pane, zmiluj sa

D: Za priaznivé počasie, za hojnosť zemskej plodov a za pokojné časy, k Pánovi pomodlime sa.

E: Pane, zmiluj sa

D: Za plaviacich sa, pocestných, nemocných, trpiacich, zajatých a za ich spásu, k Pánovi pomodlime sa.

E: Pane, zmiluj sa

D: Aby sme boli zbavení všetkej tiesne, hnevu i núdze, k Pánovi pomodlime sa.

E: Pane, zmiluj sa

D: Zastaň sa, spas, zmiluj sa a zachovaj nás, Bože, svojou milosťou.

E: Pane, zmiluj sa

D: Pamätajúc na presvätú, prečistú, preblahoslavenú, slávnu Vládkyňu našu Bohorodičku a vždy Pannu Máriu a na všetkých svätých, seba samých, jeden druhého a celý svoj život Christu Bohu oddajme.

E: Tebe, Pane

Kňaz hovorí v tichosti modlitbu 1. antifóny:

K: Pane, Bože náš, ktorého moc je nevýslovná a sláva nepostihnuteľná, ktorého milosť je nekonečná a láska k ľuďom nevýslovná. Ty sám, Vládca, milosrdne zhliadni na nás a na tento svätý chrám a udeľ nám a s nami modliacim sa svoju hojnú milosť a štedrosť.

Potom kňaz nahlas prevoláva:

K: Lebo Tebe patrí všetka sláva, česť a poklona, Otcu i Synu i Svätému Duchu, teraz i vždy až na veky vekov.

E: Amiň

Nasleduje spievanie prvej antifóny ľudom. Slovo antifóna pochádza z gréckeho "antifonon" a znamená protihlas - striedavé spievanie dvoch zborov. Dnešný názov antifóna sa nám zachoval preto, lebo v minulosti sa táto časť liturgie spievala práve takýmto spôsobom.

Rozlišujeme tri druhy antifón: 1) každodenné (spievajú sa v pracovných dňoch okrem soboty a nedele), 2) sviatočné (spievajú sa na sviatky), 3) a tzv. izobraziteľné (spievajú sa v soboty a nedele a na sviatky, ktoré nemajú svoje vlastné sviatočné antifóny).

Texty antifón sú úryvkami zo žalmov. Každodenné, sviatočné a izobraziteľné antifóny sú po tri a medzi nimi sa nachádzajú dve malé ektenie. Tretia izobraziteľná antifóna tvorí výnimku, pretože tu nejde o úryvok zo žalmu, ale tzv. blaženstvá, t.j. úryvok z kázne Isusa Christa na hore. Vo všetkých troch prípadoch sa ešte na liturgii po druhej antifóne spieva pieseň "Jedinorodnyj Syne" (Jednorodný Synu).

Pred spievaním antifóny sa diakon ukloní a ustupuje zo svojho miesta pred ikonu Christa na ikonostase, držiac pritom orár tromi prstami pravej ruky.

Prvá antifóna každodenná:

E: Je dobre vyznávať sa Pánovi a ospevovať Tvoje meno, Najvyšší. Na prosby Bohorodičky, Spasiteľa, spas nás. Zvestovať zrána milosť Tvoju a Tvoju pravdu po nociach. Na prosby Bohorodičky, Spasiteľa, spas nás. Lebo spravodlivý je náš Pán Boh a niet v Ňom lži. Na prosby Bohorodičky, Spasiteľa, spas nás.

Sláva Otcu i Synu i Svätému Duchu i teraz i vždy i na veky vekov. Amiň. Na prosby Bohorodičky, Spasiteľa, spas nás.

Prvá antifóna izobraziteľná:

E: Dobroreč, duša moja, Pánovi a celé moje vnútro Jeho svätému menu. Požehnaný si Pane.

Po dospievaní antifóny sa diakon vracia na svoje zvyčajné miesto a začína malú ekteniu:

D: Znovu a ešte v pokoji k Pánovi pomodlime sa.

E: Pane, zmiluj sa

D: Zastaň sa, spas, zmiluj sa a zachovaj nás, Bože, svojou milosťou.

E: Pane, zmiluj sa

D: Pamätajúc na presvätú, prečistú, preblahoslavenú, slávnu Vládkyňu našu Bohorodičku a vždy Pannu Máriu a na všetkých svätých, seba samých, jeden druhého a celý svoj život Christu Bohu oddajme.

E: Tebe, Pane

Kňaz hovorí v tichosti modlitbu druhej antifóny:

K: Pane, Bože náš, spas ľud svoj a požehnaj svojmu dedičstvu. Zachovaj plnosť svojej Cirkvi. Posväť tých, ktorí milujú krásu Tvojho domu, osláv ich svojou Božskou silou a neopust' nás, dúfajúcich v Teba.

Potom kňaz nahlas prevoláva:

Lebo Tvoja je vláda, Kráľovstvo, moc a sláva, Otca i Syna i Svätého Ducha, teraz i vždy i na veky vekov.

E: Amiň

Druhá antifóna každodenná:

Pán kral'uje, priodel sa velebou. Pán sa priodel a opásal silou.

Na prosby svojich svätých, Spasiteľa, spas nás.

Lebo upevnil svet, aby sa neklátil.

Na prosby svojich svätých, Spasiteľa, spas nás.

Veľmi presvedčivé sú Tvoje svedectvá. Tvojmu domu, Pane, patrí úcta na večné časy.

Na prosby svojich svätých, Spasiteľu, spas nás.

Druhá antifóna izobraziteľná:

Chváľ, duša moja, Pána. Pána budem chváliť vo svojom živote. Kým som, spievam môjmu Bohu.

Hneď po druhej antifóne sa spieva pieseň "Jedinorodnyj Syne":

E: Sláva Otcu i Synu i Svätému Duchu i teraz i vždy i na veky vekov. Amiň.

Jednorodený Synu a Slovo Božie, Ty si nesmrteľný a pre naše spasenie si na seba od svätej Bohorodičky a vždy Panny Márie prijal ľudské telo a bez premeny stal sa človekom. Bol si ukrižovaný, Christe Bože, ale smrťou si zvíťazil nad smrťou. Jeden zo Svätej Trojice, oslavovaný spolu s Otcom a so Svätým Duchom, spas nás.

Podobne ako pri prvej antifóne aj pri druhej diakon ustúpi zo svojho miesta a po piesni "Jedinorodnyj Syne" sa vracia naspäť a začína malú ekteniu:

D: Znovu a ešte v pokoji k Pánovi pomodlime sa.

E: Pane, zmiluj sa

D: Zastaň sa, spas, zmiluj sa a zachovaj nás, Bože, svojou milosťou.

E: Pane, zmiluj sa

D: Pamätajúc na presvätú, prečistú, preblahoslavenú, slávnu Vládkyňu našu Bohorodičku a vždy Pannu Máriu a na všetkých svätých, seba samých, jeden druhého a celý svoj život Christu Bohu oddajme.

E: Tebe, Pane

Kňaz sa modlí v tichosti modlitbu tretej antifóny:

K: Ty sám, ktorý si nám daroval tieto spoločné a jednomyseľné modlitby a ktorý si prisľúbil splniť prosby dvom alebo trom, ktorí sa zídu v Tvojom mene, aj teraz splň na úžitok prosby svojich služobníkov. V tomto veku nám daj poznanie Tvojej pravdy a v budúcom daruj večný život.

Potom kňaz nahlas prevoláva:

K: Lebo Ty si dobrotivý a ľudomilný Boh a Tebe chválu vzdávame, Otcu i Synu i Svätému Duchu, teraz i vždy i na veky vekov.

E: Amiň

V tomto momente sa otvárajú kráľovské dvere pre tzv. malý vchod a zároveň sa začína spievať tretia antifóna: Tretia antifóna každodenná:

E: Poďte, plesajme v Pánovi, radujme sa nášmu Bohu Spasiteľovi:

Spas nás, Synu Boží, predivný vo svätých svojich, spievame Ti: Aleluja, aleluja, aleluja.

Predstúpme pred Jeho tvár s vyznaním a spevmi k Nemu volajme:

Spas nás, Synu Boží, predivný vo svätých svojich, spievame Ti: Aleluja, aleluja, aleluja.

Lebo Pán je veľký Boh a po celej zemi veľký Kráľ:

Spas nás, Synu Boží, predivný vo svätých svojich, spievame Ti: Aleluja, aleluja, aleluja.

Lebo v Jeho rukách sú hlbiny zeme a Jeho sú aj horské výšiny:

Spas nás, Synu Boží, predivný vo svätých svojich, spievame Ti: Aleluja, aleluja, aleluja.

Lebo Jeho je more, ktoré On stvoril a Jeho ruky stvorili aj pevninu:

Spas nás, Synu Boží, predivný vo svätých svojich, spievame Ti: Aleluja, aleluja, aleluja.

Tretia antifóna izobraziteľná (tzv. blaženstvá):

E: V Kráľovstve Tvojom rozpomeň sa na nás, Pane, keď prídeš do svojho Kráľovstva.

Blahoslavení chudobní v duchu, lebo ich je nebeské Kráľovstvo.

Blahoslavení plačúci, lebo oni budú potešení.

Blahoslavení tichí, lebo oni budú dedičmi zeme.

Blahoslavení lační a smädní po spravodlivosti, lebo oni budú nasýtení.

Blahoslavení milosrdní, lebo oni dosiahnu milosrdenstvo.

Blahoslavení čistého srdca, lebo oni uvidia Boha.

Blahoslavení tí, čo šíria pokoj, lebo ich budú volať Božími synmi.

Blahoslavení prenasledovaní pre spravodlivosť, lebo ich je nebeské Kráľovstvo .

Blahoslavení ste, keď vás budú pre mňa potupovať a prenasledovať a všetko zlé na vás nepravdivo hovoriť.

Radujte sa a jasajte, lebo máte hojnú odmenu v nebi.

Malý vchod:

Počas spievania tretej antifóny kňaz a diakôji stoja pred prestolom a robia tri poklony. Kňaz berie do rúk sv. Evanjelium a podáva ho diakonovi. Z pravej strany obchádzajú prestol, vychádzajú z oltárnej časti severnou stranou a postaví sa pred kráľovské dvere. Obaja skláňajú hlavy a diakon hovorí:

D: K Pánovi pomodlime sa.

Kňaz hovorí v tichosti modlitbu malého vchodu:

K: Vládca, Pane, Bože náš, ktorý si ustanovil na nebesiach rady a zbory anjelov a archanjelov na službu svojej slávy, spoj s naším vchodom i vchod svätých anjelov, ktorí by s nami Tebe spoliužili a spoluoslavovali Tvoju dobrotivosť. Lebo Tebe patrí všetka sláva, česť a poklona, Otcu i Synu i Svätému Duchu, teraz i vždy i na veky vekov. Amiň.

Po modlitbe diakon ukazuje pravou rukou k východu, pričom tromi prstami drží orár a hovorí:

D: Požehnaj, vladyka, svätý vchod.

Kňaz žehná smerom k východu a hovorí:

K: Požehnaný vchod Tvojich svätých stále, teraz i vždy i na veky vekov.

Diakon dáva kňazovi pobožkať Evanjelium. Potom sa postaví smerom ku kráľovským dverám tesne pred kňaza a zvoláva:

D: Premúdrost', stojme priamo.

E: Poďte, pokloňme sa a padnime pred Christom. Synu Boží, ktorý si predivný vo svojich svätých, spas nás, ktorí Ti spievame: Aleluja, (*ak je nedel'a*) Synu Boží, ktorý si z mŕtvych vstal, spas nás spievajúcich Ti: Aleluja.

Počas spievania "Prijdite" diakon vchádza do oltárnej časti a kladie Evanjelium na prestol. Kňaz bozká malú ikonu Isusa Christa na ikonostase, obracia sa a žehná prisluhujúceho so sňečkou, ktorý stojí uprostred chrámu smerom k ikonostasu. Potom sa opäť obracia, bozkáva malú ikonu Bohorodičky na ikonostase a vchádza do oltárnej časti, kde sa spolu s diakonom ukláňajú pred prestolom. Kňaz bozká Evanjelium a prestol, diakon len prestol, a potom sa ešte raz ukláňajú.

Ľud začína spievať tropáre a kondaky. Tropáre aj kondaky sú krátke piesne, ktoré objasňujú podstatu oslavovanej udalosti, t.j. sviatku alebo svätého. Tropár a kondak sa zvyčajne vzájomne dopĺňajú a keď jeden hovorí o vonkajšej stránke oslavovanej udalosti, druhý o jeho vnútornej.

Tropáre a kondaky sú premenlivými časťami sv. liturgie a ich presný poriadok uvádza typikon pravoslávnej Cirkvi. Počas spievania tropárov a kondakov hovorí kňaz v tichosti modlitbu "Trojsvätej " piesne:

K: Svätý Bože, ktorý vo svätých spočívaš, trojsvätým hlasom si serafínmi ospevovaný, cherubínmi oslavovaný a všetkými nebeskými mocnosťami uctievaný. Ktorý si z nejestvujúceho v jestvujúce všetko priviedol, ktorý si človeka na svoj obraz a podobu stvoril a všetkými svojimi darmi ho ozdobil, ktorý dávaš prosiacemu múdrosť a rozum a nepohrdaš

hriešnikom, ale ukladáš mu pokánie na spasenie, ktorý si nás, svojich ponížených a nehodných služobníkov, učmil hodnými stáť v túto hodinu pred slávou Tvojho svätého obetného stola a Tebe náležitú úctu a chválu priniesť, Ty sám, Vládca, prijmi aj z úst nás hriešnikov trojsvätú pieseň a navštív nás svojou dobrotivosťou. Odpusť nám každý náš hriech, úmyselný i neúmyselný, posväť naše duše a telá a daj, aby sme Ti v zbožnosti slúžili po všetky dni nášho života, na príhovory svätej Bohorodičky a všetkých svätých, od večnosti Tebe milých.

Pred ukončením spievania tropárov a kondakov sa diakon nakloní ku kňazovi a držiac pritom orár tromi prstami, hovorí:

D: Požehnaj, vladyka, čas trojsvätej piesne.

Kňaz žehná diakona a po ukončení spievania tropárov a kondakov nahlas zvoláva:

K: Lebo svätý si, Bože náš, a Tebe slávu vzdávame, Otcu i Synu i Svätému Duchu, teraz i vždy.

Diakon pristupuje medzitým ku kráľovským dverám, ukazuje orárom na ikonu Christa a hovorí:

D: Pane, spas zbožných a vypočuj nás.

Potom vychádza na ambon (vyvýšený stupeň pred ikonostasom), rukou, v ktorej drží orár oblúkom ukazuje na prítomných ľudí a nahlas ukončuje slová kňaza:

D: Až na veky vekov.

E: Amiň

Trojsvätá pieseň:

Svätý Bože, svätý Mocný, svätý Nesmrteľný, zmiluj sa nad nami. 3x

Sláva Otcu i Synu i Svätému Duchu i teraz i vždy i na veky vekov. Amiň. Svätý Nesmrteľný, zmiluj sa nad nami. Svätý Bože, svätý Mocný, svätý Nesmrteľný, zmiluj sa nad nami.

Trojsvätú pieseň hovoria v tichosti aj kňaz s diakonom, pričom robia pred prestolom tri poklony. Diakon potom hovorí kňazovi:

D: Poruč, vladyka.

Spolu potom odchádzajú na horné miesto (vyvýšené miesto v oltárnej časti) z južnej strany, pričom kňaz hovorí:

K: Požehnaný, ktorý prichádza v Pánovom mene.

D: Požehnaj, vladyka, horný prestol.

K: Požehnaný na tróne slávy svojho Kráľovstva, sediaci na cherubínoch, stále, teraz i vždy i na veky vekov.

Po príchode na horné miesto sa kňaz i diakon uklonia smerom na východ a potom k ľuďom. Po skončení Trojsvätej piesne pristupuje diakon ku kráľovským dverám a zvoláva:

D: Vnímajme.

K: Pokoj všetkým.

Nato čtec (ten, kto číta Apoštol) hovorí:

Č: I duchu tvojemu.

D: Premúdrost'.

Čtec číta prokimen.

Slovo prokimen pochádza z gréckeho slova "prokeimenon" a znamená predchádzajúci. Je to krátky, jeden alebo viac veršov zo žalmov, ktoré sú úvodom - predchádzajú čítanie Apoštola a Evanjelia. Prokimen tvorí poslednú prípravu pred čítaním Svätého Písma.

D: Premúdrost'.

Čtec číta záhlavie Apoštola.

Apoštol a Evanjelium sú tiež premenlivými časťami sv. liturgie a presný poriadok ich čítania v jednotlivých dňoch a na sviatky je uvedený v pravoslávnom cirkevnom kalendári. Vzhľadom na to sa potom v dané dni čítajú stanovené časti z Apoštola a Evanjelia. V záhlaví čítajúci oznamuje, z ktorej knihy Apoštola alebo Evanjelia bude dané čítanie:

Č: Čítanie z listu svätého apoštola Pavla k.....

D: Vnímajme.

Čtec číta Apoštol. Počas čítania Apoštola prijíma diakon kadidlo. Dáva ho požehnať kňazovi a potom kadí dookola prestol, celú oltárnu časť, ikonostas, kňaza a nakoniec z ambonu aj ľudí.

K: Pokoj tebe.

Č: I duchu tvojomu.

D: Premúdrost'.

Č: Aleluja. 3x

Kňaz stojí pred prestolom a v tichosti číta modlitbu pred Evanjeliom:

K: Ludomilný Vládca, rozsvieť v našich srdciach neuhasínajúce svetlo svojho Božského poznania a otvor naše duchovné oči, aby chápali Tvoje evanjeliové zvesti. Vlož do nás bázeň Tvojich požehnaných prikázaní, aby sme potlačili všetky telesné žiadosti a viedli duchovný život, mysliac a činiac všetko, v čom máš zaľúbenie. Lebo Ty, Christe Bože, si svetlo našich duší a tiel a Tebe slávu vzdávame spolu s bezpočiatočným Tvojím Otcom a najsvätejším, dobrotivým a oživujúcim Tvojím Duchom, teraz i vždy i na veky vekov. Amiň.

Diakon, ktorý skončil kadenie pristupuje ku kňazovi, ukláňa sa, drží v ruke orár ukazujúc na .vv. Evanjelium a hovorí:

D: Požehnaj, vladyka, svätého, slávneho a oslavovaného apoštola a evanjelistu (meno), hlásajúceho blahú zvest'.

Kňaz žehná diakona, podáva mu Evanjelium a nahlas hovorí:

K: Na príhovory svätého, slávneho a oslavovaného apoštola a evanjelistu (meno) nech dá Boh tebe, hlásajúcemu blahú zvest', pevný hlas na zvestovanie Evanjelia svojho milovaného Syna, nášho Pána Isusa Christa.

D: Amiň

Diakon sa ukláňa pred sv. Evanjeliom, preberá ho a vychádza kráľovskými dverami na ambon. Súčasne s ním vychádza z oltárnej časti prisluhujúci so sviečkou a stavia sa doprostred chrámu smerom k východu. Kňaz stojí pred prestolom obrátený na západ a zvoláva:

K: Premúdrost', povznesme sa a počujme sväté Evanjelium. Pokoj všetkým.

E: I duchu tvojomu.

Diakon číta záhlavie Evanjelia:

D: Čítanie svätého Evanjelia podľa (meno).

E: Sláva Tebe, Pane, sláva Tebe!

K: Vnímajme.

Diakon číta Evanjelium. Po jeho prečítaní hovorí kňaz diakonovi:

K: Pokoj ti, hlásajúcemu blahú zvest'.

Diakon vstupuje cez kráľovské dvere do oltárnej časti a odovzdáva Evanjelium kňazovi. Ľud medzitým spieva:

E: Sláva Tebe, Pane, sláva Tebe.

Na tomto mieste sv. liturgie zvyčajne kňaz prednáša kázeň, po ktorej nasledujú ektenie: tzv. suhubá a ektenia za katechumenov, ktorou sa ukončuje aj táto druhá časť liturgie - liturgia

katechumenov. Medzi uvedené dve ektenie sa niekedy vsúvajú podľa potreby aj iné ektenie, ako napr. ektenia za zdravie chorých, alebo ektenia za zosnulých.

Cirkevnoslovanské slovo "suhubij" znamená zosilnený. A prvá ektenia po čítaní Evanjelia dostala názov suhubá preto, lebo sa na jej začiatku dvakrát zdôrazňuje prosba o milosrdenstvo a tiež preto, lebo na jej prosby odpovedá ľud trojitým - zosilneným **"Hóspodi, pomiluj"**.

Diakon sa postaví na zvyčajné miesto pred kráľovské dvere a začína suhubú ekteniu:

D: Voláme všetci z celej duše a z celej mysle svojej voláme.

E: Pane, zmiluj sa

D: Pane, Všemohúci, Bože našich otcov, prosíme Ťa, vypočuj nás a zmiluj sa.

E: Pane, zmiluj sa 3x

D: Bože, pre svoje veľké milosrdenstvo zmiluj sa nad nami, prosíme Ťa, vyslyš nás a zmiluj sa.

Kňaz sa modlí v tichosti:

K: Pane, Bože náš, prijmi od svojich služobníkov túto vrúcnu prosbu a zmiluj sa nad nami pre svoje veľké milosrdenstvo a svoje bohaté dary zošli nám a všetkému svojmu ľudu, ktorý od Teba očakáva hojné milosti.

E: Pane, zmiluj sa 3x

D: Ešte sa modlime za našu vlasť, jej predstaviteľov a vojsko.

E: Pane, zmiluj sa 3x

D: Ešte sa modlime za našich bratov, kňazov, kňazov-mníchov a za všetko naše bratstvo v Christovi.

E: Pane, zmiluj sa 3x

D: Ešte sa modlime za nášho blaženého metropolitu (meno) a nášho preosvieteného biskupa (meno).

E: Pane, zmiluj sa 3x

D: Ešte sa modlime za blažených a večnej pamäti hodných svätejších pravoslávnych patriarchov, zakladateľov tohto svätého chrámu (ak v kláštore: tohto svätého kláštora) a za všetkých skôr zosnulých pravoslávnych otcov a bratov, tu i všade inde odpočívajúcich.

E: Pane, zmiluj sa 3x

Prosby za nemocných, cestujúcich a podobne.

D: Ešte sa modlime za tých, ktorí prinášajú dary a ktorí v tomto svätom a vznešenom chráme preukazujú dobrodenie, za prisluhujúcich, spievajúcich a prítomných ľudí, ktorí od Teba očakávajú veľkú a hojnú milosť.

E: Pane, zmiluj sa 3x

K: Lebo Ty si milosrdný a ľudomilný Boh a Tebe slávu vzdávame, Otcu i Synu i Svätému Duchu, teraz i vždy i na veky vekov.

E: Amíň.

Ektenia za zosnulých:

D: Bože, zmiluj sa nad nami pre svoje veľké milosrdenstvo, prosíme Ťa, vypočuj nás a zmiluj sa.

E: Pane, zmiluj sa 3x

D: Ešte sa modlime za pokoj duší zosnulých služobníkov Božích (mená) a aby im bol odpustený každý hriech úmyselný i neúmyselný.

E: Pane, zmiluj sa 3x

D: Aby ich duše Pán Boh uviedol tam, kde odpočívajú spravodliví.

E: Pane, zmiluj sa 3x

D: Prosme Christa, nesmrteľného Kráľa a Boha nášho o milosť Božiu, Kráľovstvo nebeské a odpustenie ich hriechov.

E: Podaj, Pane.

D: K Pánovi pomodlime sa.

E: Pane, zmiluj sa

Počas spievania "Hospodi, pomiluj" sa kňaz modlí:

K: Bože duchovných a telesných bytostí, ktorý si premohol smrť, zmaril diabla a svojmu svetu daroval život, Ty sám, Pane, upokoj duše svojich zosnulých služobníkov (mená) v mieste svetla, v mieste hojnosti, v mieste pokoja, kde niet bolesti, zármutku a vzdychania. Každý hriech, ktorého sa dopustili skutkom, slovom alebo myšlienkou im odpusť ako dobrotivý a ľudomilný Boh. Lebo niet človeka, ktorý by žil a nezhršil. Ty jediný si bez hriechu, Tvoja spravodlivosť je večná a Tvoje slovo je pravda.

Na konci tejto modlitby kňaz nahlas zvoláva:

K: Lebo Ty si vzkriesenie, život a pokoj svojich zosnulých služobníkov (mená), Christe, Bože náš, a Tebe slávu vzdávame s bezpočiatočným Tvojím Otcom a najsvätejším, blahým a oživujúcim Tvojím Duchom teraz i vždy i na veky vekov.

E: Amíň.

Ektenia za katechumenov:

D: Katechumeni, pomodlite sa k Pánovi.

E: Pane, zmiluj sa

D: Verní, pomodlime sa za katechumenov, aby sa nad nimi Pán zmiloval.

E: Pane, zmiluj sa

D: Aby ich poučil slovom pravdy.

E: Pane, zmiluj sa

D: Aby im zjavil Evanjelium spravodlivosti.

E: Pane, zmiluj sa

D: Aby ich zjednotil so svojou svätou, všeobecnou a apoštolskou Cirkvou.

E: Pane, zmiluj sa

D: Spas, zmiluj sa, zastaň a zachráň ich, Bože, svojou milosťou.

E: Pane, zmiluj sa

D: Katechumeni, skloňte svoje hlavy pred Pánom.

E: Tebe, Pane.

Počas spievania "Tebi, Hospodi" sa kňaz modlí:

K: Pane Bože náš, ktorý prebývaš na výsostiach a prizeráš na pokorných, ktorý si ľudskému rodu zoslal spásu, jednorodeného svojho Syna a Boha, Pána nášho Isusa Christa, zhliadm na svojich služobníkov katechumenov, ktorí pred Tebou skláňajú svoje šije a v pravý čas ich učíš hodnými kúpeľa znovuzrodenia, hriechov odpustenia a rúcha neporušiteľnosti, zjednoť ich so svojou svätou, všeobecnou a apoštolskou Cirkvou a zaraď ich do svojho vyvoleného stáda.

Na konci tejto modlitby kňaz nahlas zvoláva:

K: Aby aj oni s nami slávil Tvoje najčestnejšie a veľkolepé meno, Otca i Syna i Svätého Ducha, teraz i vždy i na veky vekov.

E: Amíň.

Kňaz otvára antimins. Diakon hovorí:

D: Zaradení medzi katechumenov, vzdial'te sa! Katechumeni, vzdial'te sa! Všetci katechumeni, vzdial'te sa! Nik z katechumenov nech nezostáva! Verní však znovu a opäť v pokoji k Pánovi pomodlime sa.

E: Pane, zmiluj sa

Touto výzvou sa končí 2. časť sv. liturgie - liturgia katechumenov. V minulosti po tejto výzve katechumeni prijímali požehnanie a opúšťali chrám.

Liturgia verných

Liturgia verných v sebe obsahuje záverečnú prípravu obetných darov a veriacich k eucharistickej obeti, samotné eucharistické obetovanie a sv. prijímanie, ktoré sa završuje záverečným vďakyvzdaním.

Kňaz sa v tichosti modlí prvú modlitbu verných:

K: Ďakujeme Ti, Pane Bože mocností, ktorý si nám v tejto chvíli umožnil predstúpiť pred Tvoj svätý obetný oltár a pokloniť sa pred Tvojou blahosklonnosťou voči našim hriechom a ľudskej nevedomosti. Bože, prijmi naše modlenie a učiň nás dôstojnými prinášať Ti modlitby, prosby a nekrvavú obeť za všetkých Tvojich ľudí. A nám, ktorých si ustanovil na túto svoju službu silou svojho Svätého Ducha, daj, aby sme Ta bez odsúdenia a bezúhonne v čistom svedectve nášho svedomia vzývali v každom čase a na každom mieste, aby si nás vyslyšal a bol nám milostivý v hojnosti svojej dobroty.

D: Zastaň sa, spas, zmiluj sa a zachráň nás, Bože, svojou milosťou.

E: Pane, zmiluj sa

D: Premúdroť.

K: Lebo Tebe patrí všetka sláva, česť a poklona, Otcu i Synu i Svätému Duchu, teraz i vždy i na veky vekov.

E: Amíň.

D: Znovu a opäť v pokoji, k Pánovi pomodlime sa.

E: Pane, zmiluj sa

D: Za pokoj z výsosti a spásu našich duší, k Pánovi pomodlime sa.

E: Pane, zmiluj sa

D: Za pokoj celého sveta, za blaho svätých Božích Cirkví a zjednotenie všetkých, k Pánovi pomodlime sa.

E: Pane, zmiluj sa

D: Za tento svätý chrám a za tých, ktorí doň s vierou, zbožnosťou a bázňou Božou vchádzajú, k Pánovi pomodlime sa.

E: Pane, zmiluj sa

D: Aby sme boli zbavení všetkej tiesne, hnevu i núdze, k Pánovi pomodlime sa.

E: Pane, zmiluj sa

Kňaz sa modlí potichu druhú modlitbu verných:

K: Znovu a mnohokrát sa klaniame pred Tebou a prosíme Ťa, Dobrý a Ľudomilný, aby si prihliadnúc na naše modlitby, očistil naše duše a telá od všetkých poškvŕn tela a ducha a dovolil nám bez viny a odsúdenia predstúpiť pred Tvoj svätý obetný oltár. Daj, Bože, aby aj modliaci sa s nami prospievali v živote, vo viere a v duchovnej rozumnosti. Daj im, stále Ti slúžiacim s bázňou a láskou, bez viny a odsúdenia prijímať Tvoje sväté tajiny a stať sa hodnými Tvojho nebeského Kráľovstva.

D: Zastaň sa, spas, zmiluj sa a zachovaj nás, Bože, svojou milosťou.

E: Pane, zmiluj sa

D: Premúdroť.

Po zvolaní odchádza diakon do oltárnej časti severnými dverami.

K: Lebo Tvojou mocou vždy chránení Ti slávu vzdávame, Otcu i Synu i Svätému Duchu, teraz i vždy i na veky vekov.

E: Amiň.

Otvárajú sa kráľovské dvere.

E: Tajomne predstavujúc cherubínov a spievajúc životodarnej Trojici trojsvätú pieseň, odložme teraz všetky svetské starosti.

Počas Cherubínskej piesne diakon kadí prestol, oltár, ikonostas, kňaza a veriacich, pričom hovorí 50. žalm "Pomiluj mja Bože" (str. 28). Kňaz medzitým hovorí túto modlitbu:

K: Nikto z tých, ktorí sú spútaní telesnými žiadosťami a rozkošami, nie je hodný pristupovať, približovať sa alebo slúžiť Tebe, Kráľu slávy. Lebo slúžiť Tebe je veľké a úžasné aj pre samotné nebeské mocnosti. Avšak zo svojej nevýslovnej a nesmiernej lásky k ľuďom si sa stal bez premeny a nezmeniteľne človekom. Stal si sa našim Veľkňazom, a ako Vládca všetkých si nám zveril vykonávanie tejto služby nekrvavej obete. Lebo Ty jediný, Pane Bože náš, panuješ nad všetkým nebeským i pozemským, Ty si cherubínmi nosený na tróne, Pán serafínov a Kráľ izraelský. Ty si jediný Svätý a vo svätých prebývajúci. Preto Teba, jediného dobrotivého a blahosklonného prosím, zhliadni na mňa hriešneho a nehodného služobníka svojho a očisť moju dušu i srdce od zlého svedomia. A silou svojho Svätého Ducha mi daj, aby som, odetý kňazskou milosťou, predstúpil pred tento Tvoj svätý stôl a obetoval Tvoje sväté a prečisté Telo a drahocennú Krv. Lebo k Tebe prichádzam so sklonenou šijou a prosím Ťa, aby si odo mňa neodvrátil svoju tvár, ani ma nevytlúčil spomedzi svojich služobníkov. Ale učiň tak, aby Ti mnou, hriešnym a nehodným Tvojím služobníkom, boli prinesené tieto dary. Lebo Ty, Christe Bože náš, si prinášajúci i prinášaný, prijímajúci i rozdávaný. Tebe slávu vzdávame s Tvojím bezpočiatočným Otcom a Tvojím najsvätejším a dobrým a oživujúcim Tvojím Duchom, teraz i vždy i na veky vekov. Amiň.

Potom, keď sa kňaz pomodlil a diakon pokadil, obaja stoja pred prestolom a modlia sa trikrát Cherubínsku pieseň, pričom sa zakaždým ukláňajú:

K: Tajomne predstavujúc cherubínov a spievajúc životodarnej Trojici trojsvätú pieseň, odložme teraz všetky svetské starosti. 3x

D: Aby sme prijali Kráľa všetkých, neviditeľne sprevádzaného anjelskými zbormi. Aleluja, aleluja, aleluja. 3x

Keď uvedené slová piesne kňaz a diakon vyslovia trikrát, obaja odchádzajú k žertvenniku (obetnému stolu, kde sú pripravené dary pre Eucharistii - chlieb a víno), ktorý kňaz kadí a potichu sa modlí:

D: Bože, očisť ma hriešneho.

Diakon preberá kadidlo, pokľakne na pravé koleno pri žertvenniku a hovorí kňazovi:

D: *Vezmi, vladyka.*

Nato kňaz berie aer - vrchné pokrývadlo, ktorým sú prikryté obetné dary, bozkáva ho, kladie na ľavé rameno diakona, pričom hovorí:

K: Pozdvihnite svoje ruky k svätyni a dobrorečte Pánovi.

Potom kňaz berie diskos s obetným chlebom, podáva ho diakonovi a hovorí:

K: Na tvoje diakonstvo nech sa rozpomenie Pán Boh vo svojom Kráľovstve, stále, teraz i vždy i na veky vekov.

Diakon preberá diskos, bozkáva malé pokrývadlo, ktorým je diskos prikrytý, potom ruku kňaza a hovorí:

D: Na tvoje kňazstvo nech sa rozpomenie Pán Boh vo svojom Kráľovstve, stále, teraz i vždy i na veky vekov.

Kňaz berie do rúk čašu, ktorá je tiež pokrytá malým pokrývadlom, bozkáva ju a spolu s diakonom vyhádzajú severnými dverami. Pred nimi vychádza obsluhujúci so sviečkou, ktorý ide do prostriedku chrámu, a potom ide diakon a za ním kňaz. Prichádzajú na ambon pred kráľovské dvere, pričom najprv diakon hovorí:

D: Na blaženého metropolitu nášho (meno) a preosvieteného biskupa nášho (meno) nech sa rozpomenie Pán Boh vo svojom Kráľovstve, stále, teraz i vždy i na veky vekov.

Keď diakon ukončil spomínanie, vchádza cez kráľovské dvere do oltára. Tam z pravej strany oltára pokľakne na pravé koleno, diskos pritom drží pri čele a očakáva vstup kňaza do oltárnej časti. Kňaz pokračuje v spomínaní slovami:

K: Na kňazstvo, diakonstvo, mníšstvo i všetko duchovenstvo, Bohom ochraňovanú našu vlasť, jej predstaviteľov a vojsko, blažených budovateľov, dobrodincov, zakladateľov a veriacich tohto svätého chrámu, na vás a na všetkých pravoslávnych kresťanov, nech sa rozpomenie Pán Boh vo svojom Kráľovstve, stále, teraz i vždy i na veky vekov.

Počas spomínania je kňaz obrátený k veriacim, ktorých po spomínaní žehná.

I: Amíň.

D: Nech sa rozpomenie Pán Boh na kňazstvo tvoje v Kráľovstve svojom, stále, teraz i vždy i na veky vekov.

Kňaz odpovedá:

K: Nech sa rozpomenie Pán Boh na tvoje sväté diakonstvo v Kráľovstve svojom, stále, teraz i vždy i na veky vekov.

Kňaz bozkáva čašu a kladie ju na roztvorený antimins na prestole. Potom preberá od diakona diskos a kladie ho na antimins z ľavej strany, pričom hovorí:

K: Ctihodný Jozef, z dreva sňal Prečisté Telo Tvoje, plátnom čistým obvinul a voňavými masťami natrel a do nového hrobu uložil.

Kňaz skladá z čaše a diskosa pokrývadlá, bozkáva ich a kladie na kraj prestola a hovorí:

K: V hrobe s telom, v pekle s dušou ako Boh, v raji s lotrom a tiež na tróne bol si, Christe, s Otcom i s Duchom, všetko naplňujúc neopísateľne.

K: Ako Životodarca, krajší než raj, naozaj svetlejší než každý kráľovský palác, ukázal sa, Christe, hrob Tvoj, prameň nášho vzkriesenia.

Kňaz sníma z ramena diakona veľké pokrývadlo, okadí ho (priložením ku kadidlu, ktoré drží diakon) a pokrýva čašu a diskos. Potom kňaz prijíma kadidlo z ruky diakona a hovorí:

K: Ctihodný Jozef, z dreva sňal Prečisté Telo Tvoje, plátnom čistým obvinul a voňavými masťami natrel a do nového hrobu uložil.

K: Nakladaj dobrotivo, Pane so Sionom v blahovôli svojej, aby si nanovo zbudoval múry Jeruzalema! Potom Ty prijmeš riadne obety, zápalné obety a žertvy celostné, potom budú Ti na oltári Tvojom obetovať junce.

Potom kňaz a diakon medzi sebou hovoria:

K: Rozpomeň sa na mňa, brat a spoluslúžiaci.

D: Nech sa rozpomenie Pán Boh na tvoje kňazstvo vo svojom Kráľovstve.

D: *Pomodli sa za mňa, vladyka svätý.*

K: Duch Svätý zostúpi na teba a moc Najvyššieho zatieni ťa.

D: Sám ten Duch nech účinkuje s nami po všetky dni nášho života.

D: Rozpomeň sa na mňa, vladyka svätý.

Kňaz žehná diakona a hovorí:

K: Nech sa rozpomenie na teba Pán Boh vo svojom Kráľovstve, stále, teraz i vždy i na veky vekov.

D: Amíň.

Počas všetkých týchto úkonov a modlitieb po vchode kňaza a diakona s obetnými darmi do oltárnej časti ľud spieva:

L: Aby sme prijali Kráľa všetkých, neviditeľne sprevádzaného anjelskými zbormi. Aleluja, aleluja, aleluja.

Nasleduje prosebná ektenia:

D: Doplňme našu modlitbu Pánovi.

L: Pane, zmiluj sa

D: Za predložené čestné Dary, k Pánovi pomodlime sa.

L: Pane, zmiluj sa

D: Za tento svätý chrám a za vchádzajúcich doň s vierou, zbožnosťou a bázňou Božou, k Pánovi pomodlime sa.

L: Pane, zmiluj sa

D: Aby sme boli zbavení všetkej tiesne, hnevu i núdze, k Pánovi pomodlime sa.

L: Pane, zmiluj sa

Kňaz sa modlí potichu modlitbu prínosu:

K: Pane Bože, Všemohúci, jediný Svätý, prijímajúci obeť chvály od tých, ktorí Ťa vzývajú celým srdcom, prijmi aj modlitbu nás hriechnych a prines ju na svoj svätý obetný oltár a dovoľ nám, aby sme Ti prinášali duchovné dary a obety za naše hriechy a ľudskú nevedomosť. Učiň nás hodnými nájsť milosť pred Tebou, aby Ti bola lúbezná naša obeta a aby dobrý Duch Tvojej milosti zostúpil na nás, na tieto predložené dary a na všetkých Tvojich ľudí.

D: Zastaň sa, spas, zmiluj sa a zachovaj nás, Bože, svojou milosťou.

L: Pane, zmiluj sa

D: Aby bol celý deň dokonalý, svätý, pokojný a bezhnešny, Pána prosme.

L: Podaj Pane

D: O anjela pokoja, verného vodcu, ochrancu našich duší a tiel, Pána prosme.

L: Podaj Pane

D: O prepáčenie a odpustenie našich hriechov a pokleskov, Pána prosme.

L: Podaj Pane

D: O to, čo je dobré a užitočné našim dušiam a za pokoj sveta, Pána prosme.

L: Podaj Pane

D: Aby sme zvyšný čas svojho života v pokoji a pokání dožili, Pána prosme.

L: Podaj Pane

D: O kresťanské, bezbolestné, nezahanbiteľné a pokojné ukončenie nášho života a o to, aby sme dobre obstáli na strašnom Christovom súde, prosme.

L: Podaj Pane

D: Pamätajúc na presvätú, prečistú, preblahoslavenú, slávnu Vládkyňu našu Bohorodičku a vždy Pannu Máriu a na všetkých svätých, seba samých, jeden druhého a celý svoj život Christu Bohu oddajme.

L: Tebe, Pane

K: Štedrosťou Tvojho jednorodného Syna, s ktorým si velebený, spolu s Tvojím presväтым, blahým a oživujúcim Duchom, teraz i vždy i na veky vekov.

D: Amíň.

Kňaz sa otáča k ľudu, žehná ho a hovorí:

K: Pokoj všetkým.

E: I duchu tvojomu.

D: Milujme jeden druhého, aby sme jednomyselne vyznávali.

E: Otca i Syna i Svätého Ducha, Trojicu jednobytnú a nerozdielnu.

Kňaz sa trikrát ukláňa pred obetnými darmi a zakaždým hovorí:

K: Milovať Ťa budem, Pane, sila moja. Pán je moje opevnenie a moje útočisko. 3x

Potom kňaz bozkáva pokryté dary - diskos a času a potom ešte aj okraj prestola. Keď slúžia viacerí kňazi, tiež bozkávajú dary a prestol a potom sa vzájomne bozkajú na ramená, pričom starší kňaz hovorí:

K: *Christos medzi nami.*

Mladší kňaz odpovedá:

K: *Je i bude.*

Rovnako sa pozdravujú aj diakoni, ak slúžia viacerí. Keď slúži iba jeden diakon, na ambone bozkáva križ na svojom orári a hovorí:

D: Dvere, dvere, s múdrosťou vnímajme.

Kňaz dvíha pokrývadlo nad obetné dary, nad ktorými ním jemne máva. Zároveň vyslovuje slová Symbolu viery, ktorý v tom čase spieva aj ľud:

Verím v jedného Boha, Otca, Všemohúceho Stvoriteľa neba a zeme, všetkého viditeľného i neviditeľného. I v jedného Pána Isusa Christa, Syna Božieho, jednorodného, zrodeného z Otca pred všetkými vekmi. Svetlo zo Svetla, Boha pravého z Boha pravého, rodeného, nestvoreného, jednobytného s Otcom, skrze ktorého všetko povstalo. Ktorý pre nás ľudí a pre naše spasenie zostúpil z nebies a vtelil sa z Ducha Svätého a Panny Márie a stal sa človekom. Za Pontského Piláta bol za nás ukrižovaný, trpel a bol pochovaný. A tretieho dňa vstal z mŕtvych podľa Píšem. A vstúpil na nebesá a sedí po pravici Otca. A znovu príde so slávou súdiť živých a mŕtvych a Jeho Kráľovstvu nebude konca. I v Ducha Svätého, Pána, Darcu života, ktorý z Otca vychádza a ktorému s Otcom i Synom tá istá poklona i sláva sa vzdávajú, ktorý hovoril skrze prorokov. V jednu svätú, všeobecnú a apoštolskú Cirkev. Vyznávam jeden krst na odpustenie hriechov. Očakávam vzkriesenie mŕtvych a život budúceho veku. Amiň.

Symbol viery obsahuje základné vieroučné pravdy, ktoré vyznáva pravoslávna Cirkev. Tento Symbol viery pochádza zo 4. storočia, kedy ho Cirkev prijala na dvoch všeobecných snemoch: 1. všeobecnom sneme v Nicei (r. 325) a 2. všeobecnom sneme v Carihrade (r. 381). Preto sa tento symbol niekedy nazýva aj Niceocarihradský'. Pravoslávna Cirkev používa tento starobylý symbol bez akýchkoľvek zmien v jeho pôvodnom znení až dodnes.

Nasleduje eucharistické obetovanie. Diakon hovorí:

D: Stojme dôstojne, stojme s bážňou a vnímajme a v pokoji prinesme svätú obeť.

E: Milosť pokoja, obeť chvály.

K: Milosť Pána nášho Isusa Christa, láska Boha Otca a účasť Svätého Ducha nech je so všetkými vami.

E: I s duchom твоjím.

K: Povznesme svoje srdcia.

E: Povznesme ich k Pánovi.

K: Vzdávajme vd'aku Pánovi.

E: Je dôstojné a spravodlivé klaňať sa Otcu i Synu i Svätému Duchu, Trojici jednobytnej a nerozdielnej.

Kňaz sa v tichosti modlí prvú eucharistickú modlitbu:

K: Dôstojné a spravodlivé je Teba ospevovať, Tebe dobrorečiť, Teba chváliť, Tebe ďakovať, Tebe sa klaňať na každom mieste panovania Tvojho. Lebo Ty si Boh nevýslovný, nevyspytateľný, neviditeľný, nepostihnuteľný, vždy súci, vždy totožný, Ty i Tvoj

jednorodný Syn i Tvoj Svätý Duch. Ty si nás z nebytia v bytie priviedol a keď sme padli, neodvrátil si sa, ale opäť si nás pozdvihol a neprestal si všetko činiť, až kým si nás nepovzniesol na nebo a nedaroval nám svoje budúce Kráľovstvo. Za toto všetko ďakujeme Tebe i Tvojmu jednorodnému Synovi i Tvojmu Svätému Duchu, za všetky zjavné i nami tušené dobrodenia, o ktorých vieme i za tie, o ktorých nevieme. Ďakujeme Ti aj za túto službu, ktorú si ráčil prijať z našich rúk, hoci pred Tebou stoja tisíce archanjelov, desaťtisíce anjelov, šesťkrídli a mnohokí cherubíni a serafíni, vznášajúci sa na perutiach.

Diakon robí na diskose hviezdnicou znamenie kríža, tak, že sa koncami hviezdice dotýka všetkých štyroch strán diskosa a potom odkladá hviezdicu na stranu. Kňaz pritom hovorí:

K: Víťaznú pieseň spievajú, volajú, hlásajú a hovoria.

L: Svätý, svätý, svätý Pán zástupov, nebesá i zem sú plné Tvojej slávy. Hosana na výsostiach. Požehnaný, ktorý prichádza v mene Pánovom. Hosana na výsostiach.

Kňaz sa modlí druhú eucharistickú modlitbu:

K: Ludomilný Vládca, s týmito blaženými mocnosťami i my voláme a hovoríme: Svätý a najsvätejší si Ty a Tvoj jednorodný Syn a Duch Tvoj Svätý. Svätý si a najsvätejší a veľkolepá je sláva Tvoja. Tak veľmi si miloval svoj svet, že si dal svojho jednorodného Syna, aby nikto, kto v Neho verí, nezahynul, ale mal život večný, ktorý prišiel a uskutočnil všetko potrebné pre našu spásu. V noci, kedy bol vydaný, ba dokonca sám seba vydal za život sveta, vzal do svojich svätých, prečistých a nepoškvrnených rúk chlieb a ďakujúc, žehnajúc, posvätiac a prelomiac ho, dal z neho svojim svätým učeníkom a apoštolom, hovoriac:

Diakon drží v pravici tromi prstami orár, ukazuje ním smerom na diskos a podobne aj kňaz, ktorý pritom nahlas hovorí:

K: Vezmite, jedzte, toto je moje Telo, ktoré sa za vás láme na odpustenie hriechov.

L: Amíň.

Kňaz hovorí najprv potichu:

K: Podobne im dal i kalich po večeri, hovoriac:

Diakon podobne ako predtým drží v pravici tromi prstami orár a ukazuje ním smerom na čas. To isté robí aj kňaz, ktorý nahlas zvoláva:

K: Pite z neho všetci, toto je moja Krv Nového Zákona, ktorá sa za vás a za mnohých vylieva na odpustenie hriechov.

L: Amíň.

Po uvedených ustanovujúcich slovách Eucharisíie číta kňaz potichu modlitbu anamnézy (grécke slovo "anamnesis" znamená spomienku) :

K: Pamätajúc na toto spasiteľné prikázanie a na všetko, čo bolo pre nás vykonané - kríž, hrob, vzkriesenie na tretí deň, nanebovstúpenie, zasadnutie po pravici Otcovej, a slávny druhý príchod.

Diakon bozkáva prestol, ukláňa sa pred kňazom, prekladá ruky krížom a dvíha v pravej ruke diskos a v ľavej čas. Kňaz pritom nahlas hovorí:

K: Tvoje z Tvojho Tebe prinášame, za všetkých a za všetko.

L: Pane, Teba ospevujeme, Tebe dobrorečíme, Tebe ďakujeme a k Tebe sa modlíme, Bože náš.

Počas spevu ľudu kňaz pokračuje tichou modlitbou epiklézy (grécke slovo "epikléza" znamená vzývanie, privolávanie):

K: Ešte prinášame Ti túto duchovnú a nekrvavú službu, prosíme Ťa, modlíme sa a úpenlivo Ťa žiadame, zošli na nás a na tieto predložené dary svojho Svätého Ducha.

Kňaz sa spolu s diakonom trikrát ukláňajú pred prestolom. Potom kňaz dvíha ruky a modlí sa:

K: Pane, ktorý si v tretiu hodinu zoslal apoštolom svojho najsvätejšieho Ducha, toho istého Ducha, Blahý, neodnímaj od nás, ale obnov nás, ktorí sa k Tebe modlíme. 3x

Túto modlitbu vyslovuje kňaz trikrát. Diakon drží tromi prstami v pozdvihnutej pravici orár a všetky tri vyslovenia modlitby kňazom dopĺňa. Po prvom vyslovení hovorí:

D: Bože, stvor vo mne čisté srdce a v mojom vnútri obnov Ducha pravého.

Po druhom vyslovení hovorí:

D: Neodvrhni ma od svojej tváre a svojho Svätého Ducha neodnímaj odo mňa.

Po treťom vyslovení modlitby kňazom diakon skloní hlavu, orárom ukazuje na obetný chlieb a hovorí:

D: Požehnaj, vladyka, svätý chlieb.

Kňaz prikloní hlavu, žehná obetný chlieb a hovorí:

K: *A učíš tento chlieb čestným Telom Tvojho Christa.*

D: Amíň.

Potom diakon ukazuje orárom na časú a hovorí:

D: Požehnaj, vladyka, svätú časú.

Kňaz žehná obetné víno v čaši a hovorí:

K: A to, čo je v tejto čaši, učíš čestnou Krvou Tvojho Christa.

D: Amíň.

Diakon potom ukazuje orárom v pravici na diskos a časú a hovorí:

D: Požehnaj, vladyka, oboje.

Kňaz žehná obetné dary a a s najhlbšou zbožnosťou hovorí:

K: Premeniac ich svojím Svätým Duchom.

D: Amíň. 3x

Diakon prosí kňaza o požehnanie:

D: Rozpomeň sa na mňa hriešneho, vladyka svätý.

Kňaz ho žehná, hovoriac:

K: Nech sa na teba rozpomenie Pán Boh vo svojom Kráľovstve stále, teraz i vždy i na veky vekov.

D: Amíň.

Kňaz sa modlí:

K: Nech táto obeť slúži prijímajúcim k bedlivosti duše, k odpusteniu hriechov, k prijatiu Tvojho Svätého Ducha, k dosiahnutiu nebeského Kráľovstva, k prehĺbeniu dôvery v Teba a nech nieje na súd alebo odsúdenie.

Túto duchovnú službu Ti ešte prinášame aj za praotcov, otcov, patriarchov, prorokov, apoštolov, kazateľov, evanjelistov, mučeníkov, vyznávačov, zdržanlivcov a za všetkých spravodlivých s vierou zosnulých.

Kňaz berie do ruky kadidlo, kadí ním posvätené sväté Dary a nahlas zvoláva:

K: Zvlášť za našu najsvätejšiu, najčistejšiu, najblahoslavenejšiu, slávnú Vládkyňu Bohorodičku a vždy Pannu Máriu.

E: Je skutočne dôstojné blahoslaviť Teba, Bohorodičku, vždy blahoslavenú a prečistú Matku nášho Boha. Teba, ktorá si čestnejšia než cherubíni a neporovnateľne slávnejšia než serafíni. Teba, ktorá si bez porušenia porodila Boha, Slovo, pravú Bohorodičku velebíme.

Kňaz najprv odovzdáva kadidlo diakonovi, ktorý kadí oltárnu časť a potom sa potichu modlí:

K: Za svätého proroka a predchodcu Jána Krstiteľa, svätých slávnych a oslavovaných apoštolov, za svätého (meno), ktorého pamiatku slávime a všetkých Tvojich svätých, na príhovory ktorých zhliadni na nás, Bože.

Rozpomeň sa aj na všetkých, ktorí zosnulí s nádejou, že budú vzkriesení pre večný život. (A po mene spomína zosnulých.) A udeľ im pokoj tam, kde žiari svetlo Tvojej tváre. Ešte Ťa prosíme, rozpomeň sa, Pane, na všetkých pravoslávnych biskupov, správne hlásajúcich slovo Tvojej pravdy, všetko kňazstvo, diakonstvo v Christovi a celý kňazský stav. Prinášame Ti túto duchovnú službu aj za celý svet, za svätú, všeobecnú a apoštolskú Cirkev a za tých, ktorí prebývajú v čistote a čestnom živote.

Za našu vlasť, jej predstaviteľov a vojsko. Pane, daj im pokojné panovanie, aby sme aj my pod ich ochranou žili v pokoji tichý a pokojný život vo všetkej zbožnosti a čistote.

Na konci modlitby kňaz zvoláva:

K: Pane, medzi prvými sa rozpomeň na nášho blaženého metropolitu (meno) a nášho preosvieteného biskupa (meno), ktorých si dal svojim svätým cirkvám a zachovaj ich v pokoji, neporušených, čestných, zdravých, dlho žijúcich a správne hlásajúcich slovo Tvojej pravdy.

E: I na všetkých a na všetko.

Kňaz sa opäť modlí v tichosti:

K: Pane, rozpomeň sa na toto mesto, v ktorom žijeme (alebo túto obec, v ktorej žijeme, alebo tento kláštor, v ktorom žijeme), a na všetky mestá a krajiny a na veriacich, ktorí v nich žijú. Rozpomeň sa, Pane, na plaviacich sa, pocestných, nemocných, trpiacich, zajatých a na ich spásu. Pane, rozpomeň sa na prinášajúcich dary a dobrodincov v Tvojich svätých chrámoch i na tých, ktorí pamätajú na chudobných a zošli na nás všetkých svoju milosť.

Na konci tichej modlitby kňaz opäť zvoláva:

K: A daj nám jednými ústami a jedným srdcom sláviť a ospevovať najčestnejšie a veľkolepé meno Tvoje, Otca i Syna i Svätého Ducha, teraz i vždy i na veky vekov.

E: Amiň.

Kňaz sa obracia k ľudu, žehná ho a hovorí:

K: Nech je milosť veľkého Boha a Spasiteľa nášho Isusa Christa s vami všetkými.

E: I s duchom tvojím.

Diakon vychádza ako zvyčajne pri ekteniách na am bon pred kráľovské dvere a začína prosebnú ekteniu:

D: Pamätajúc na všetkých svätých, znovu a opäť v pokoji k Pánovi modlime sa.

E: Pane, zmiluj sa

D: Za prinesené a posvätené čestné dary k Pánovi modlime sa.

E: Pane, zmiluj sa

D: Aby náš ľudomilný Boh, prijímúc ich na svoj svätý, nebeský a duchovný oltár ako ľúbeznu duchovnú vôňu, zoslal nám božskú milosť a dar Svätého Ducha, modlime sa.

E: Pane, zmiluj sa

D: Aby sme boli zbavení všetkých starostí, hnevu a núdze, k Pánovi modlime sa.

E: Pane, zmiluj sa

Kňaz sa potichu modlí:

K: Tebe, ľudomilný Vládca, odovzdávame celý svoj život a všetku svoju nádej vkladáme do Teba. Prosíme, modlime sa a úpenlivo žiadame: učíš nás hodnými prijat' s čistým svedomím Tvoje nebeské a bázeň vzbudzujúce tajiny pri tomto svätom a duchovnom stole, na odpustenie hriechov, na prepáčenie pokleskov, na spoločenstvo Svätého Ducha, na dosiahnutie nebeského Kráľovstva, na prehĺbenie dôvery v Teba a nie na súd alebo na odsúdenie.

D: Zastaň sa, spas, zmiluj sa a zachráň nás, Bože, svojou milosťou.

E: Pane, zmiluj sa

D: Aby bol celý deň dokonalý, svätý, pokojný a bezhriešny, Pána prosme.

E: Podaj, Pane

D: O anjela pokoja, verného vodcu, ochrancu duší a tiel našich, Pána prosme.

E: Podaj, Pane

D: O prepáčenie a odpustenie našich hriechov a pokleskov, Pána prosme.

E: Podaj, Pane

D: O to, čo je dobré a užitočné našim dušiam a za pokoj sveta, Pána prosme.

E: Podaj, Pane

D: Aby sme zvyšný čas svojho života v pokoji a pokání prežili, Pána prosme.

E: Podaj, Pane

D: O kresťanské, bezbolestné, nezahanbiteľné a pokojné ukončenie nášho života a o to, aby sme dobre obstáli na strašnom Christovom súde, prosme.

E: Podaj, Pane

D: Vyprosiac si zjednotenie viery a účasť Svätého Ducha, sami seba, jeden druhého i celý svoj život Christu Bohu oddajme.

E: Tebe, Pane.

Kňaz dvíha ruky a zvoláva:

K: A učíň nás hodnými, Vládca, s dôverou a bez obáv z odsúdenia vzývať Teba, nebeského Boha Otca, a hovoriť.

E: Otče náš, ktorý si na nebesiach, posväť sa meno Tvoje, príď Kráľovstvo Tvoje, buď vôľa Tvoja ako na nebi, tak i na zemi. Chlieb náš každodenný daj nám dnes, a odpusť nám naše viny, ako i my odpúšťame svojim vinníkom, a nedopusť na nás pokušenie, ale zbav nás zlého. Počas spievania modlitby "Otče náš" si kňaz i diakon umývajú ruky. Diakon sa navyše opasuje orárom. Kňaz zvoláva:

K: Lebo Tvoje je Kráľovstvo i moc i sláva, Otca i Syna i Svätého Ducha, teraz i vždy i na veky vekov.

E: Amíň.

Kňaz sa obracia k ľudu, žehná ho a nahlas hovorí:

K: Pokoj všetkým.

E: I duchu tvojemu.

D: Skloňte svoje hlavy pred Pánom.

E: Tebe, Pane.

Všetci prítomní v chráme skláňajú svoje hlavy a kňaz potichu číta modlitbu:

K: Ďakujeme Ti, Kráľ neviditeľný, ktorý si svojou nesmiernou mocou všetko stvoril a v hojnosti svojej milosti z nejestvujúceho všetko jestvujúce učinil. Ty sám, Vládca, zhliadni z neba na tých, ktorí pred Tebou sklonili svoje hlavy, lebo nesklonili sa pred telom a krvou, ale pred Tebou, bázeň vzbudzujúcim Bohom. Ty teda, Vládca, tento náš prínos spravuj pre dobro nás všetkých, každému podľa jeho potreby: s plaviacimi sa plav, s cestujúcimi cestuj a nemocných vylieč, Lekár duší a tiel.

Na konci modlitby kňaz zvoláva:

K: Milosťou, štedrosťou a ľudomilnosťou svojho jednorodného Syna, s ktorým si zvelebovaný spolu so svojím najsvätejším, dobrotivým a oživujúcim Duchom, teraz i vždy i na veky vekov.

E: Amíň.

Kňaz sa opäť potichu modlí:

K: Pane Isuse Christe, Bože náš, zhliadni zo svojho svätého sídla a z trónu slávy svojho Kráľovstva, príd' a posväť nás, ktorý sedíš po pravici Otca a zároveň tu s nami neviditeľne prebývaš; svojou mocnou rukou podaj svoje najčistejšie Telo a čestnú Krv nám a cez nás všetkým ľuďom.

Kňaz stojí pred prestolom a diakon pred ikonostasom. Trikrát sa ukláňajú, vyslovujúc zakaždým:

K/D: Bože, očisť ma hriešneho a zmiluj sa nado mnou. *3x*

D: Vnímajme.

Kňaz berie do rúk svätý Chlieb, dvíha ho nad diskosom a zvoláva:

K: Sväté svätým.

E: Jeden svätý, jeden Pán, Isus Christos, na slávu Boha Otca. Amiň.

Ľud pokračuje v speve "pričastna", t.j. piesne počas prijímania. Pričastny sú premenlivou časťou liturgie. Tu si uvedieme najznámejšie. V nedeľu:

E: Chváľte Pána z nebies, chváľte Ho na výsostiach.

Na sviatok Narodenia Isusa Christa:

E: Pán zoslal svojmu ľudu vykúpenie. Aleluja.

Na sviatok Bohozjavenia:

E: Zjavila sa Božia milosť, prinášajúca spásu všetkým ľuďom.

Na sviatok Paschy (Vzkriesenia Isusa Christa):

E: Prijmite Christovo Telo, okúste z prameňa nesmrteľnosti.

Počas "pričastna" slúžiaci prijímajú. Keď diakon vstúpil do oltárnej časti, pristupuje z pravej strany ku kňazovi a hovorí:

D: Rozdrob, vladyka, Svätý Chlieb.

Kňaz berie do rúk. svätý Chlieb, láme ho na štyri časti a hovorí:

K: Rozdrobuje a rozdeľuje sa Baránok Boží, ktorý sa síce rozdrobuje, ale je nerozdeliteľný, pretože aj keď sa stále požíva, nikdy z Neho neubúda, a navyše posväcuje prijímajúcich.

Časti svätého Chleba kladie kňaz na diskos na znak kríža nasledovne: na východ časticu s nápisom IC (Isus), na západ XC (Christos), na sever časticu s nápisom HI (NI) a na juh časticu s nápisom KA (nápis na posledných dvoch časticiach "NIKA" znamená víťaz).

Diakon potom ukazuje orárom na časú a hovorí kňazovi:

D: Naplň, vladyka, svätý kalich.

Kňaz berie do ruky časticu s nápisom IC, robí ňou nad čašou kríž a vkladá ju do čaše. Hovorí pritom:

K: Plnosť Ducha Svätého.

D: Amiň.

Diakon berie do rúk nádobu s teplou vodou a hovorí:

D: Požehnaj, vladyka, teplotu.

Kňaz ju žehná a hovorí:

K: Požehnaná teplota svätých tvojich, stále, teraz i vždy i na veky vekov. Amiň.

Po požehnaní diakon vlieva teplú vodu do čaše v znamení kríža a hovorí:

D: Teplota viery plná Svätého Ducha. Amiň.

Kňaz rozlamuje časticu s nápisom XC na dve časti - pre seba a diakona a hovorí:

K: Oslab, odpusť a prepáč, Bože, naše previnenia úmyselné i neúmyselné, ktorých sme sa dopustili slovom i skutkom, vedome i nevedome, vo dne i v noci, rozumom i myšlienkou: všetko nám odpusť, lebo si dobrý a ľudomilný.

Potom sa kňaz a diakon ukláňajú na východ smerom k prestolu, potom pred sebou navzájom a nakoniec smerom k ľudu na západ. Hovoria pritom slová:

K/D: Odpustite mi, otcovia a bratia, všetko, čím som sa previnil, skutkom, slovom, myšlienkami a všetkými mojimi zmyslami.

Kňaz oslovuje diakona:

K: Diakon, pristúp.

Nato diakon pristupuje k prestolu z ľavej strany a ukláňa sa. Pritom hovorí:

D: Hľa, prichádzam k nesmrteľnému Kráľovi a Bohu nášmu. Podaj mi, vладыka, čestné a sväté Telo Pána a Boha a Spasiteľa nášho Isusa Christa.

Diakon sa prežehnáva, bozkáva antimins, zloží nad ním dlane na znak kríža, pričom pravú ruku má v ľavej a dostáva od kňaza svätý Chlieb. Kňaz hovorí:

K: Diakonovi (*meno*) podáva sa čestné, sväté a najčistejšie Telo Pána a Boha i Spasiteľa nášho Isusa Christa, na odpustenie jeho hriechov a k životu večnému.

Po prijatí častice bozkáva diakon kňazovi ruku, odchádza na bočnú časť prestola, skláňa sa nad ňou a modlí sa modlitbu prijímania "Viruju Hospodí i ispoviduju" - Verím Pane a vyznávam" (modlitba je uvedená na nasledujúcej strane). Potom prijíma kňaz. Najprv sa ukloní a hovorí:

K: Hľa, prichádzam k nesmrteľnému Kráľovi a Bohu nášmu.

Potom sa prežehnáva, bozkáva antimins a pokračuje:

K: *Čestné a najsvätejšie Telo Pána a Boha i Spasiteľa nášho Isusa Christa, podáva sa mne kňazovi (meno) na odpustenie hriechov mojich a pre život večný.*

Ľavou rukou berie časticu svätého Chleba a kladie si ju do dlane pravej ruky, pričom ľavú podloží pod pravú. Zbožne sa skloní nad svätým Chlebom - Telom Isusa Christa a modlí sa:

K: Verím, Pane, a vyznávam, že Ty si skutočne Christos, Syn Boha živého, ktorý si prišiel na svet spasiť hriešnikov, z ktorých prvým som ja. Verím tiež, že toto je Tvoje vlastné najčistejšie Telo a toto je Tvoja vlastná čestná Krv. Preto sa k Tebe modlím: zmiluj sa nado mnou a odpusť mi moje hriechy úmyselné i neúmyselné, ktorých som sa dopustil slovom, skutkom, vedome i nevedome a učíš ma hodným bez odsúdenia prijať Tvoje najčistejšie Tajiny na odpustenie hriechov a pre život večný. Amiň.

Synu Boží, prijmi ma dnes za účastníka svojej tajomnej večere, lebo neprezradím tajomstvo Tvojim nepriateľom, ani Ťa nepobozkám ako Judáš, ale ako lotor sa Ti vyznávam: Pane, rozpomeň sa na mňa vo svojom Kráľovstve.

Aby mi prijímanie Tvojich svätých Tajín, Pane, nebolo na súd alebo zatratenie, ale na uzdravenie duše a tela.

Kňaz a diakon s dľaňami, v ktorých držia Christovo Telo, robia znamenie kríža a prijímajú ho. Potom berie kňaz do rúk časť svätej Krvou Isusa Christa a hovorí:

K: Čestnú a svätú Krv Pána a Boha i Spasiteľa nášho Isusa Christa prijímam ja, služobník Boží, kňaz (meno) na odpustenie hriechov svojich a pre život večný. Amiň.

Kňaz trikrát odpíja z čaše, utiera si ústa, bozkáva okraj čaše a hovorí:

K: Hľa, dotkol sa úst mojich a odnime moje neprávosti a moje hriechy očistí.

Potom sa kňaz obracia na diakona so slovami:

K: Diakon, pristúp.

Diakon sa ukláňa a pristupuje ku kňazovi, hovoriac:

D: Hľa, prichádzam k nesmrteľnému Kráľovi a Bohu nášmu. Podaj mi, vладыka, čestnú a svätú Krv Pána a Boha i Spasiteľa nášho Isusa Christa.

Kňaz hovorí:

K: Čestnú a svätú Krv Pána a Boha i Spasiteľa nášho Isusa Christa prijíma služobník Boží, diakon (meno), na odpustenie svojich hriechov a pre život večný.

Kňaz drží v rukách čašu a dáva z nej prijímať Christovu Krv diakonovi. Ten podobne ako kňaz trikrát odpíja z čaše, utiera si ústa a bozkáva jej okraj. Kňaz pritom hovorí:

K: Hľa, dotkol sa úst tvojich a odníme tvoje neprávosti a tvoje hriechy očistí.

Po prijímaní sa kňaz modlí ďakovnú modlitbu:

K: Ďakujeme Ti, ľudomilný Vládca, Dobrodinec našich duší, že si nás aj dnes obdaril svojimi nebeskými a nesmrteľnými tajinami. Spravuj našu cestu, utvrď nás všetkých v bázni voči Tebe, ochraňuj náš život a upevni naše kroky na príhovory a prosby slávnej Bohorodičky a vždy Panny Márie a všetkých Tvojich svätých.

Po prijímaní kňaza a diakona sa uskutočňuje prijímanie verných. Kňaz rozdrobuje častice s nápismi NI a KA na malé kúsky a zhrňa ich do čaše. Prikrýva ju pokrývadlom, na ktoré kladie lyžičku. Diakon otvára záves a kráľovské dvere. Z rúk kňaza prijíma čašu a spolu s kňazom vychádza pred kráľovské dvere. Potom hovorí:

D: S bázňou Božou a vierou pristúpte!

E: Požehnaný, ktorý prichádza v mene Pánovom, Boh je Pán a zjavil sa nám.

Tí, ktorí pristupujú k prijímaniu, prichádzajú so skríženými rukami na prsiach dopredu pred kňaza. Kňaz sa nahlas modlí modlitbu prijímania:

K: Verím, Pane, a vyznávam, že Ty si skutočne Christos, Syn Boha živého, ktorý si prišiel na svet spasiť hriešnikov, z ktorých prvým som ja. Verím tiež, že toto je Tvoje vlastné najčistejšie Telo a toto je Tvoja vlastná čestná Krv. Preto sa k Tebe modlím: zmiluj sa nado mnou a odpusť mi moje hriechy úmyselné i neúmyselné, ktorých som sa dopustil slovom, skutkom, vedome i nevedome a učíš ma hodným bez odsúdenia prijať Tvoje najčistejšie Tajiny na odpustenie hriechov a pre život večný. Amiň.

Synu Boží, prijmi ma dnes za účastníka svojej tajomnej večere, lebo neprezradím tajomstvo Tvojim nepriateľom, ani Ťa nepobozkám ako Judáš, ale ako lotor sa Ťi vyznávam: Pane, rozpomeň sa na mňa vo svojom Kráľovstve. Aby mi prijímanie Tvojich svätých Tajín, Pane, nebolo na súd alebo zatratenie, ale na uzdravenie duše a tela.

Po modlitbe pristupujú verní po jednom za sebou so skríženými rukami na prsiach ku kňazovi, ktorý im dáva prijímať Telo a Krv Isusa Christa lyžičkou priamo do ich úst. Kňaz pri každom prijímajúcom hovorí slová:

K: *Čestné a sväté Telo a Krv Pána a Boha i Spasiteľa nášho Isusa Christa prijíma služobník Boží - služobnica Božia (meno) na odpustenie svojich hriechov a pre život večný.*

Po prijímaní každému prijímajúcemu utrie diakon ústa a prijímajúci pobozká čašu. Po prijímaní sa kňaz s diakonom vracajú do oltárnej časti. Diakon utiera lyžičku a kňaz kladie čašu na prestol. Diakon potom zhrňa všetky častice, ktoré zostali na diskose do čaše a hovorí pritom paschálne piesne:

D: Vidiac Christovo vzkriesenie, pokloňme sa svätému Pánu Isusovi, jedinému bezhriešnemu. Christe, klaniame sa Tvojmu Krížu a Tvoje sväté vzkriesenie ospevujeme a oslavujeme, lebo Ty si náš Boh. Okrem Teba iného nepoznáme a Tvoje meno vyznávame. Pristúpte všetci verní, pokloňme sa svätému Christovmu vzkrieseniu, lebo hľa, cez kríž prišla radosť celému svetu. Vždy dobrorečiac Pánovi, ospevujeme Jeho vzkriesenie, lebo pretrpiac ukrižovanie, smrťou smrť premohol.

D: Skvej sa, skvej sa, nový Jeruzalem, lebo sa nad tebou zjavila Pánova sláva. Teraz plesaj a vesel sa Sion: a Ty čistá Bohorodička, raduj sa zo vzkriesenia svojho Syna.

D: Ó, veľká a najsvätejšia Pascha, Christe. Ó, Múdrost', Slovo Božie a Moc. Daj nám seba vrúcne prijímať v nepominuteľnom dni Tvojho Kráľovstva.

Ďalej diakon zhrňajúc častice z diskosa do čaše hovorí:

D: Pane, na príhovory Tvojich svätých zmyj svojou čestnou Krvou hriechy tu spomenutých.

Kňaz sa potom obracia k ľudu a žehná ho, hovoriac:

K: Spas, Bože, ľud svoj a požehnaj svojmu dedičstvu.

E: Videli sme pravé svetlo, prijali sme nebeského Ducha, našli sme pravú vieru, klaniame sa nerozdielnej Trojici, lebo tá nás spasila.

Kňaz sa otáča a pristupuje k prestolu. Preberá od diakona kadidlo, kadí sväté Dary a trikrát hovorí:

K: Bože, ktorý si vystúpil na nebesia, po celej zemi je Tvoja sláva. 3x

Po kadení vráti kňaz kadidlo diakonovi. Potom mu podáva aj diskos s pokrývadlami, hviezdicou, kopijou a lyžičkou, ktoré diakon prenáša na šertvennik. Kňaz dvíha čašu, robí ňou kríž nad antiminsom a potichu hovorí:

K: Blahoslavený Boh náš:

Potom sa obracia, uprostred kráľovských dverí dvíha čašu a nahlas hovorí:

K: Stále, teraz i vždy i na veky vekov.

E: Amiň.

Nech sa naplnia ústa naše chválou Tvojou, Pane, aby sme ospevovali Tvoju slávu, lebo si nás uznal za hodných prijať Tvoje sväté, božské, nesmrteľné a životodarné Tajiny. Zachovaj nás vo Tvojej svätyni, aby sme sa po všetky dni učili Tvojej pravde. Aleluja, Aleluja, Aleluja.

Diakon vychádza z oltárnej časti severnými dverami a zo zvyčajného miesta hovorí ďakovnú ekteniu:

D: Stojme priamo a dôstojne ďakujeme Pánovi za to, že sme prijali Božské, sväté, najčistejšie, nesmrteľné, nebeské, oživujúce a bázeň vzbudzujúce Christove tajiny.

E: Pane, zmiluj sa

D: Zastaň sa, spas, zmiluj sa a zachráň nás, Bože, svojou milosťou.

E: Pane, zmiluj sa

D: Prosiac, aby bol celý deň dokonalý, svätý, pokojný a bezhriešny, sami seba i jeden druhého a celý svoj život Christu Bohu oddajme.

E: Tebe, Pane.

Kňaz skladá antimins, potom dvíha Evanjelium, robí ním kríž nad antiminsom a zvoláva:

K: Lebo Ty si naše posvätenie a Tebe chválu vzdávame, Otcu i Synu i Svätému Duchu, teraz i vždy i na veky vekov.

E: Amiň.

K: V pokoji odíd'me.

E: V mene Pánovom.

D: K Pánovi pomodlime sa.

E: Pane, zmiluj sa

Kňaz prichádza do prostriedku chrámu a otočený na východ nahlas číta zaambonovú modlitbu:

K: Pane, ktorý žehnáš tých, ktorí Ťa zvelebujú a posväcuješ tých, ktorí v Teba dúfajú, spas ľud svoj a požehnaj svoje dedičstvo, zachovaj plnosť svojej Cirkvi, posväť tých, ktorí milujú krásu Tvojho domu. Osláv ich svojou Božskou mocou a nás, ktorí v Teba dúfame, neopust'. Daruj pokoj svojmu svetu, svojim Cirkvam, kňazom, našej vlasti, jej predstaviteľom, vojsku a všetkým svojim ľuďom. Lebo každý dobrý údel a každý dokonalý dar je zhora; pochádza od Teba, Otca svetiel. Tebe slávu, vďaku a česť vzdávame, Otcu i Synu i Svätému Duchu, teraz i vždy i na veky vekov.

E: Amiň. Meno Pánovo nech je blahoslavené odteraz naveky. 3x

Keď kňaz číta zaambonovú modlitbu, diakon stojí po pravej strane kráľovských dverí pred ikonou Christa, má sklonenú hlavu a orárom ukazuje na sväté Dary. Pred ukončením modlitby sa ukláňa kňazovi a severnými dverami vstupuje do oltárnej časti. Tu kladie svoj orár na ľavý roh prestola a zvrchu neho na znak kríža dlane svojich rúk, na ktoré prikláňa svoju hlavu. Keď kňaz dočíta modlitbu, vracia sa kráľovskými dverami k prestolu, kde nad diakonom číta modlitbu pre požitie zvyšných svätých Darov:

K: Christe Bože náš, Ty si naplnenie zákona a prorokov. Splniac všetku Otcovu vôľu, naplň radosťou a veselosťou naše srdcia stále, teraz i vždy i na veky vekov.

Po modlitbe odchádza diakon prijať zvyšné sväté Dary. Kňaz sa otáča k ľuďom a udeľuje im požehnanie:

K: Požehnanie Pánovo nech zostúpi na vás, podľa miery Jeho milosti a ľudomilnosti, stále, teraz i vždy i na veky vekov.

E: Amiň.

K: Sláva Tebe, Christe Bože, nádej naša, sláva Tebe.

E: Sláva Otcu i Synu i Svätému Duchu, teraz i vždy i na veky vekov. Amiň. Pane, zmiluj sa. 3x Požehnaj.

Kňaz hovorí odpust, t.j. modlitbu, ktorou sa na konci bohoslužby ľud prepúšťa z chrámu :

K: Christos, pravý Boh **náš** (v nedeľu - Vstavší z mŕtvych Christos, pravý Boh náš), na príhovory svojej prečistej Matky (a ostatné - podľa dní v týždni), svätých slávnych a oslavovaných apoštolov, nášho svätého otca Jána Zlatoústeho, arcibiskupa carihradského, svätého (meno, ktorého je chrám a ktorého je deň), a všetkých svätých, nech sa zmiluje nad nami a spasí nás ako blahý a ľudomilný.

E: Amiň.

Kňaz dáva ľuďom bozkávať kríž a oni si so sebou berú antidor - požehnaný chlieb (nie premenený, teda nie Telo Isusa Christa) a pomaly opúšťajú chrám. Kňaz sa vracia do oltárnej časti, kladie kríž na prestol, zatvára kráľovské dvere a zat'ahuje nad nimi záves. Potom číta ďakovnú modlitbu: